

Z DELOVNEGA POSVETA 27. 3. 1982

Dober rezultat je sad pravilne naravnosti in solidarnosti

Na sobotnem posvetu so se zbrali predstavniki družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in poslovnih organov TOZD, skupnih služb, delovnih organizacij in SOZD Iskra. Pregledali so rezultate lanskega gospodarjenja in letošnje načrte in naloge. Dotaknili so se tudi perečih problemov devizne bilance, nabave surovin, notranje organiziranosti in programske usmeritve. Pavle Gantar pa je podal informacijo o varstvu samoupravnih pravic po analizi družbenega pravobranilca samoupravljanja SRS.

Predsednik KPO Anton Stipanč je podal pregled in analizo lanskega poslovanja celotne Iskre. Značilnost lanskega poslovanja je bila predvsem v nenehnem spreminjanju pogojev gospodarjenja, tako doma kot tudi v svetu. Tako je morala Iskra nenehno slediti novim pogojem in se prilagajati vedno novim pogojem. Do septembra smo kolikor toliko delali in poslovali v normalnih pogojih, septembrske spremembe pa so položaj zaostriale in le z največjimi napori je uspelo nekaterim

DO proizvajati blizu načrtom, nekatere pa so imele tolikšne motnje v preskrbi z materiali, da je prišlo do resnih zastojev.

Zanimivo je, da je prav v tem obdobju Iskra dosegla največji izvoz, kljub težavam v proizvodnji zaradi izpada uvoza repromateriala. Ker je bil uvoz repromateriala izključno vezan na določen izvoz, se je v veliki meri pokazala solidarnost med TOZD in delovnimi organizacijami, kar je pripomoglo, da ni prišlo do večjih izpadov in višje

poslovne škode. Tako smo v primerjavi z ostalimi jugoslovanskimi gospodarstvom z rezultati gospodarjenja lahko zadovoljni, tako s prihodkom, ostankom dohodka in akumulacijo.

Akumulacijo smo dosegli v višini 2,3 milijarde dinarjev, to pa pomeni, da je bil indeks rasti akumulacije v primerjavi z letom 1980 145. Fizični obseg proizvodnje je narasel za 12,6% v primerjavi z letom 1980. Seveda pa je ob tem ugodnem rezultatu treba upoštevati precejšnjo stopnjo inflacije.

Zaradi znanih težav s preskrbo z repromaterialom in drugih problemov, so nekatere delovne organizacije zaključile lansko poslovno leto z izgubo, ki v vsej Iskri znaša okrog 300 milijonov dinarjev. Izgube bomo pokrili v glavnem z lastnimi sredstvi. Ta izguba je sicer znatna, v glavnem pa je nastala zaradi izpada proizvodnje ob pomanjkanju repromateriala. Tako je bilo na primer v DO Široka potrošnja ali še bolj konkretno v TOZD TV Pržan. DO Mikroelektronika v ustanavljanju pa je zaradi zamud pri gradnji in še bolj pri uvozu opreme zabredla v izgubo, zlasti ker je med tem časom začela vračati anuitete, proizvodnja pa še ni stekla, kot so načrtovali.

Še najbolj razveseljiva ugotovitev pa je, da je lansko leto Iskri uspelo zaježiti čedalje večji negativni rezultat v devizni bilanci. Tako kaže poslovni rezultat celo 5 milijonov dolarjev popravka prejšnjega negativnega rezultata v zunanjetrgovinskem poslovanju.

Nato se je Anton Stipanč lotil »nehvaležne naloge prognoziranja za leto 1982,« kot je dejal v uvodu. Prognoza je težka predvsem zato, ker se pogoji, možnosti in predpisi v domovini in zunanji trgovini nenehno spreminjajo. Zlasti so negotove možnosti za nabavo repromaterialov in zato tudi možnosti za normalno proizvodnjo in s tem za prodajo. Končno bodo naredili svoje tudi vse ostrejši pogoji kreditiranja.

Ob vsem tem pa se pripravljajo ukrep o centralno vodenih deviznih poslih. To pa pomeni, da bi razdeljevala devizna sredstva centralna ustanova. Tako bodo tisti, ki devize ustvarijo odvisni od (Nadaljevanje na 2. strani)

V torek, 30. marca letos je Iskra obiskal zvezni sekretar za ljudsko obrambo, armadni general Nikola Ljubičić s sodelavci. V Iskrinem Centru za elektrooptiko se je srečal s poslovnimi delavci SOZD Iskra in DO Centra za elektrooptiko. Iskrin program in poslovanje mu je predstavil predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanč. Visoki gost se je zanimal za program, ki je zanimiv za Jugoslovansko ljudsko armado. Prišlo je tudi do nekaterih konkretnih dogovorov.

Prek 300 sodelavcev je pozorno sledilo analizi poslovanja.

Francoski minister v Iskri

V četrtek, 25. marca je obiskala Iskra francoska delegacija, ki jo je vodil minister za zunanjo trgovino Michel Jobert. Z njimi so bili tudi francoski ambasador iz Beograda, generalni konzul v Zagrebu, ekonomski svetnik v Beogradu in drugi. Delegacijo so spremljali tudi pomočnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino Vinko Mir, podpredsednik IS SRS Jože Florjančič, predsednik republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje Jernej Jan in drugi. Delegacijo je sprejel predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanč s sodelavci.

Anton Stipanč je najprej na kratko predstavil Iskra, nato pa francoskim gostom v kratkem povzetku nanizal dosedanje Iskrine stike in posle s francoskim trgovom. Tako letošnji Iskrin izvozni načrt predvideva izvoz v Francijo v višini 60 milijonov frankov. Sicer pa Iskra izvažajo v Francijo že od leta 1972. Za uspešnejše sodelovanje ima Iskra v Parizu svoje trgovsko podjetje Iskra France.

Tako Iskra izvažajo v Francijo pasivne elektronske elemente, releje, instrumente in avdiovizualne izdelke. Poleg tega izvažamo še elektromehanske industrijske in časovne števec, male elektromotorje in drugo. Nekaj Iskrinega izvoza na francoski trg pa je posrednega

prek Perlesa, Cimosi in prek francoskega podjetja Sematel.

S francoskimi partnerji ima Iskra več kooperacijskih poslov, tako z Motorolo iz Toulousea, z Laro, z Morangisom in Thomson —LCC. Iskra sodeluje še s Spie Batignolles pri izvedbi del v zvezi s slovenskim plinovodom. V dogovarjanju pa je tudi za sodelovanje na tretjih trgih, kjer naj bi sodelovali Saxby, Ljubljanska banka in B.N.P. iz Pariza. Nosilec teh del je Iskra.

»Gotovo pa so še velike možnosti sodelovanja,« je dejal Anton Stipanč. Zlasti se Iskra zanima za sodelovanje pri plasmaju in proizvodnji izdelkov široke potrošnje, kot so sesalniki, mali

Minister Michel Jobert.

elektromotorji, elementi za odpravo motenj. Ob tem pa je važno dejstvo, da Iskra išče partnerje, za izmenjavo ustreznih komponent, kar bi omogočilo finalizacijo izdelkov na obeh straneh.

Poleg tega so lepe možnosti za sodelovanje v avtomobilski industriji, v industriji elektronskih naprav, kibernetiki in drugod. Zlasti je tu pomemben izvoz Iskrinih hišnih central, ki so tehnološko zelo uspešne. Poleg teh pa Iskra nudi izvoz avtomatike za železniški promet, cestni promet, zasebno telefonijo, avtomatiko za industrijske procese in ustrezno signalizacijo in drugo.

Iskra pa ne le izvažajo na francoski trg, ampak tudi precej tudi uvažajo od tam. Tako letos načrtujemo uvoz v vrednosti 30 milijonov francoskih frankov. Iz Francije uvažamo predvsem repromaterialne elemente, kemikalije, slikovne cevi, stikala in specialno ploščevino.

Ob tem je Anton Stipanč poudaril Iskrino široko odprtost in pripravljenost za povečanje menjave in večanje na področju kooperacije. Zlasti Iskra zanima skupni nastop na tretjih

(Nadaljevanje na 2. strani)

Delovno predsedstvo na posvetu.

PRED IX. KONGRESOM ZKS

Brez znanja ni mogoče uspešno sodelovati

Družbenopolitična akcija je odprla nove možnosti za razmah raziskovalne dejavnosti kot pomembne sestavine združenega dela in kvalitativnega proizvodnega dejavnika ter za uveljavljanje delavcev v združenem delu kot nosilcev raziskovalne politike v procesu družbenega razvoja.

Začet je proces preusmerjanja raziskovalnih zmogljivosti v reševanju bistvenih družbenih problemov, raziskovalni programi in projekti pa so bolj povezani z razvojnimi interesi in potrebami delavcev v združenem delu. Raziskovalne naloge ustrežneje povezujemo v celovitejše projekte in programe. To pospešuje odpravljanje pogoste razdrobljenosti raziskovalnega dela in zaprtosti v raziskovalne organizacije, republiko in državo.

V pripravah na novo srednjeročno obdobje je bilo na različnih področjih oblikovanih več celovitejših raziskovalnih programov in projektov, vključno s sodelovanjem v mednarodnih projektih. Komunisti so se še posebej zavzeli za hitrejšo raziskovanje odnosov in gibanj v svetu, za preučevanje zgodovine delavskega gibanja, novejšo zgodovino Slovencev, da bi še okrepili nacionalno in kulturno samobitnost slovenskega naroda ter našo aktivno, enakovredno in napredno vlogo v svetu.

Čeprav se je vpliv zveze komunistov na usmerjenost, povezanost in vsebinsko zasnovanost raziskovalnega dela povečal, saj je spodbudila vrsto razprav o raziskavah, ki so bile premalo utemeljene v interesih združenega dela, ali pa le po svojem izhodišču, ne pa vedno tudi po metodologiji in globini zajemanja obravnavanih tem marksistične pa ji ni dovolj uspelo v obravnavanju in reševanju vseh teh vprašanj pritegniti temeljne nosilce interesov in potrebe po znanju in raziskavah, se pravi, samoupravno organiziranje delovnih ljudi, da bi vprašanje vpliva znanosti na reševanje kratkoročnih in dolgoročnih problemov družbenega razvoja postalo predvsem stvar njihove samoupravne prakse. Tako smo dali prispevek k razvoju marksistične etike, zgodovinskega raziskovanja naroda, religije, znanosti in tehnike, nekatere pomembne študije o marksistični estetiki, vendar o vsem tem zlasti pa o aktualnih vprašanjih globalnega, marksističnega, raziskovalnega, družbenega projekta, ki ga je zveza komunistov poskušala konkretizirati s spodbujanjem razprav o usmerjenosti raziskav k praksi ter o marksistični zasnovanosti posameznih strok, so doslej delavci v samoupravnih organih in skupščinah v sistemu socialistične samoupravne demokracije premalo razpravljali in odločali.

Vprašanja razvoja znanosti in ustvarjalnosti še vedno obravnavajo in razrešujejo predvsem delavci v raziskovalnih organizacijah, premalo pa delavci v organizacijah združenega dela ter vsi delovni ljudje v občinah, ki jim je raziskovalno delo temelj razvoja. Z aktivnostjo v družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih dejavnostih še nismo uspeli ustvariti ustreznega družbenega ozračja in spodbuditi stalne akcije za uveljavljanje znanja, največ zato, ker je tovrstna družbenopolitična aktivnost še vedno preveč omejena na republiško raven. V zadnjem času pa se tudi občinski delavniki bolj vključujejo v planiranje in usmerjanje raziskovalne dejavnosti in spodbujanje uporabe znanja in praksi, na kar vpliva med drugim tudi spoznanje v prenekatere delovne organizacije, da brez znanja in razvojno—raziskovalnega dela ni mogoče uspešno delovati v sodobnih družbenoekonomskih tokovih.

D.Ž.

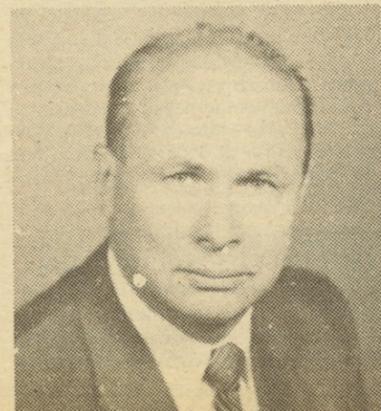
POGOVOR S FRANCEM VREČKOM

Bolj poenotiti nabavne naloge

Na podlagi sklepa kolegija glavnih direktorjev Iskrinih delovnih organizacij smo pred dnevi v Iskri ustanovili Nabavni kolegij. Sestavljajo ga predstavniki Iskrinih proizvodnih delovnih organizacij, Iskre Commerce in SOZD Iskra, vodi pa ga svetovalec KPO SOZD Iskra ing. Franc Vreček. Z njim smo se tudi pogovarjali o vzrokih, ki so terjali formiranje Nabavnega kolegija ter o nalogah tega organa.

Bi morda najprej spregovorila o položaju na tržišču reprodukcij materialov v Jugoslaviji?

»Nabavno tržišče je postalo v zadnjem obdobju bistveno bolj zamotano kot v preteklih letih. Na domačem tržišču je že nekaj časa opaziti veliko pomanjkanje reprodukcij materialov, dobavitelji teh surovin in pol izdelkov pa se tega dobro zavedajo in pogojujejo dobave s številnimi zahtevami.«

Franc Vreček.

Ne bo odveč, če ponovno opozorimo na nekatera nasprotja jugoslovanskega tržišča reprodukcij materialov?

»Poglejte, namesto da bi dobavitelji iskali kupce je prav obratno. Poleg tega so dobave v večini primerov pogojene s številnimi zahtevami, ki presegajo normalne komercialne pogodbe: poleg cene je treba pogosto plačati še celo vrsto drugih 'dajatev' — od devizne soudeležbe in uvoznih pravic do sovlaganj in kreditnih aranžmajev.«

Nič bolje se nam ne godi na uvoznem področju, ker se vseskozi srečujemo s pomanjkanjem deviz in uvoznih pravic?

»Seveda zaradi vsakodnevnih restriktivnih uvoznih ukrepov moramo neprestano usklajevati naše uvozne potrebe z uvoznimi možnostmi, o tem, da nam primanjkuje deviz, ker premalo izvažamo, pa bi moral govoriti največ, saj je izvoz vendar edini stalni vir deviz, ki ga imamo sami v svojih rokah in je pravica do teh deviz le delno

(Nadaljevanje na 3. strani)

Med novomeškimi Iskraši

V letošnjem letu slavita novomeški temeljni organizaciji delovne organizacije **Automatika**, **Napajalne naprave** in **Elektrospojna vezja**, katerima je bil namenjen četrtkov obisk predstavnikov družbenopolitičnih in samoupravnih organov **SOZD Iskra**, 20. oz. 25. letnico svojega obstoja. V vsem tem času je 754 delavcev, kolikor jih združuje delo v obeh temeljnih organizacijah, dalo viden prispevek k razvoju novomeške občine tako s strani družbenoekonomskega in družbenopolitičnega življenja, kakor tudi v deležu vseh Iskrinih delavcev, ki predstavljajo toliko in toliko milijard brutto produkta v tej regiji.

ODLIČNI POSLOVNI REZULTATI — TEMELJ LETOŠNJIM NAPOROM

Doseči tako dobre poslovne rezultate, kot so jih v TOZD Napajalne naprave zabeležili ob zaključku preteklega leta pomeni predvsem: dobro planirati, povečati produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost poslovanja ter vzpostaviti trdno sodelovanje med razvojno, proizvodno in tržno funkcijo.

Tako sta bili proizvodnja in prodaja glede na plan preseženi za 10,4%, dohodek za 10%, beležijo za 30% višjo akumulacijo, v prodaji na zunanja tržišča so presegle planske postavke kar za 76,8%, povprečni osebni dohodek na zaposlenega pa se je v obdobju 1980—81 dvignil od 9000 din na 12500 din.

Positivni so tudi kazalci uspešnosti. Zastavljene akcije sanacijskega programa, ki niso dale zaželenih rezultatov, so se izkazale v prizadevanjih za znižanje zalog tako reprovizualna, nedokončane proizvodne, kot gotovih izdelkov.

Tako se tudi v Napajanjih kot v še marsikateri TOZD Avtomatike srečujemo z nasprotujočim stanjem; na eni strani s pomanjkanjem reprovizualna, predvsem bakra, železa, aluminija, izolantov in inpregnantov, po drugi strani pa s prenizkim faktorjem obračunavanja zalog. Razlogi za to so vezani predvsem na splošne gospodarske tokove, na izredno visoko stopnjo nezanesljivosti domačih dobaviteljev in delno na notranje težave, vezane na prestrukturacijo proizvodnje.

Kot je v nadaljevanju razgovora poudaril Ivo Longar, poslovodni organ TOZD, so izhajajoč iz lanskoletnih rezultatov tudi v letošnjem letu planirali bolj zadržano — za 23% porast celotnega dohodka in 15% dvig dohodka. Za prva dva meseca ugotavljajo, da prodaja in proizvodnja sledita planskim zahtevam, slednja je celo nekaj odstotkov višja. Izvoz, ki je za konvertibilno področje začrtan v višini 3,1 milijona dolarjev, je v celoti pokrit z naročili, medtem ko se investicije na domačem trgu, predvsem na področju telefonije vse bolj zapirajo.

IZ EKSTERNEGA V INTERNO NAPAJANJE

Od začetka 1962. leta ko so v Novem mestu pričeli kot obrat montaže pa do pred kratkim se programski usmeritev te TOZD v bistvu ni menjala. S svojim razvojem se je prilagajala razvoju tehnologije. Njihova usmeritev, ki temelji na profesionalizaciji izdelkov napajalnih naprav oz. napajalnih sklopov, ki se vključujejo v širše sisteme in predstavljajo področje telekomunikacij, računalništva, energetike in avtomatizacije, pa bo v letošnjem letu ob postopnih ukrepih delno prestrukturirana.

Eksterni napajalni sistemi so na račun dviga proizvodnje modulnih napajalnikov, oz. potreb za interno napajanje namreč v upadu. Takšno strukturo proizvodnje ne narekuje samo Iskrina usmeritev temveč celoten evropski in svetovni razvoj, ki teži k vedno večji elektrifikaciji napajalnih naprav. Poseg, ki ga spremlja tudi znaten porast obsega proizvodnje pa nakazuje določene težave, ki bodo nastopile pri izvajanju notranje prerezporeditve delavcev v okviru njihove delovne usposobljenosti. Pri tem pa se moramo vsi, predvsem pa delavci v TOZD Napajanja zavedati, da so prerazporeditve vezane le na osvojitve izvozno močnih

jev in elektro-konfekcije. Na tem mestu je locirano tudi vodstvo s potrebnimi strokovnimi službami

— Obrat Graben, ki je last Kmetijske zadruge Novo mesto. V tem prostoru ima ELA centralno skladišče v izmeri 330 M² in 210 m² površine za proizvodnjo spajkal in delno elektrokonfekcije.

— Skladišče v Draškovičevi vasi za gotove izdelke v izmeri 200 m²

— Skladišče v Prečni v izmeri 160 m², objekt je last Letalskega centra Novo mesto

— ter obrat na Bizelskem s proizvodno površino 350 m² in proizvodnjo elektrokonfekcije.

Dnevno to pomeni 10.000 din transportnih stroškov, ki bremenijo temeljno organizacijo.

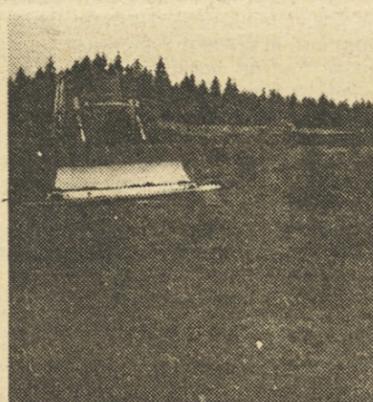
PRESTRUKTURACIJA PROIZVODNJE, MOŽNA LE OB SOČASNI INVESTICIJI

Že v 1979. letu so programska izhodišča narekovala preorientacijo obstoječega programa elektro konfekcije, spajkal in spojnih elementov v smeri razširitve na vtične panele in konektorje. Novi program, ki je bil vsklajen z dolgoročnimi cilji vseh asociacij združenega dela v SOZD Iskra, bi hkrati omogočil popolno vračilenost v program Avtomatike.

TOZD bi tako postala nosilec tehnologije spajanja, tako za elektro kot za elektronsko industrijo. Kljub nedokončno odobreni investiciji — izgradnji novih proizvodnih prostorov na lokaciji Cikava, s strani republiških organov, so lani v obstoječih, obnovljenih prostorih že vpeljali del novega proizvodnega programa. Postopno spremembo je v prvi vrsti narekovala pri proizvodnji šibkotočnih konektorjev kooperacijska pogodba s firmo ERNI ter nujna s plašmanjem tako na domačem kot tujem tržišču. Pri tem je mišljena tudi proizvodnja vtičnih panelov kot tudi novih temperaturno reguliranih spajkal.

Kot pri vsaki TOZD, ki spreminja svoj proizvodni program, so se tudi v ELI kljub počasnemu in premišljenemu prestrukturiranju pojavili omejitveni faktorji, ki zavirajo normalno izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Kljub pomanjkanju uvoznega materiala, domačih surovin in kljub omenjenim težavam pa so v letošnjih prvih dveh mesecih s 101% glede na plan dosegli realizacijo celotnega prihodka, kar je za cca 25% več kot v istem obdobju lanskega leta.

Težave imajo predvsem z izvozom, kjer jih v prvi vrsti pestijo splošne de-

Na Cikavi so začeli s pripravljalnimi deli za novi proizvodni objekt.

vizne restrikcije, po drugi strani pa se srečujejo s premajhnim številom pordub za izvozno zelo zanimivi del svojega proizvodnega programa elementov. Temu je delno kriva slaba obveščeno o proizvodnih programih temeljnih organizacij v SOZD Iskra, oz. IC, kar je hkrati občutiti kot pomanjkljivost in togost Iskrinega sistema. Če pogledamo še posamezne blagovne skupine, nameravajo v TOZD ELA kljub postopnemu opuščanju programa elektrokonfekcije še vedno pokrivati vse potrebe, ki se nakazujejo znotraj Iskre.

Na programu spojnih elementov obstajajo možnosti za nastop malega inženiringa — prodaje tehnologije, medtem ko so vtični paneli vezani na konektorsko tehniko. Pri tej, kot je povedal Janez Požar, poslovodni organ TOZD, se prav v tem času povezujejo z razvojem tako, da ne bi ostali samo na F konektorjih.

Osvojitev kompletne tehnike jih čaka tudi na področju spajkal, medtem ko spojne elemente proizvajajo za specialne žične forme, ki jih uporabljajo v TOZD Napajalne naprave. Za zaključek morda še podatek, da so bili povprečni osebni dohodki v lanskem letu 8979 din, kar je v povprečju najnižje v Avtomatiki.

OTEŽKOČENO TUDI DELO DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ IN SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Kljub dobri obveščeni in sodelovanju v samoupravnem procesu odlo-

Med pogovori francoske delegacije in zastopniki Iskre.

Francoski minister v Iskri

(Nadaljevanje s 1. strani) trgih, kjer ima Francija že zelo razvito sodelovanje.

Minister Michel Jobert pa je v pogovoru menil, da bi bili izvozniki in kooperantski posli med Iskro in sorodnimi francoskimi firmami vsekakor zanimivi in, da je treba možnosti in načrte čimprej konkretizirati in jih uskladiti v ustreznih forumih in z operativnimi ljudmi. »Osebnost se bom zavzel pri svojih sodelavcih, da bodo ti pospešili delo in poiskali konkretne možnosti v okviru vaših želja in tehničnih tendenc,« je dejal gospod Michel Jobert.

Med pogovori so tudi ugotovili, kar so zlasti poudarili francoski sogovorniki,

ki, med njimi gospodarski svetovnik Daniel Unguran, da je Iskra s svojo tehnologijo tako visoko, da tehnični problemov ne bi smelo biti. Treba se le dogovoriti za konkretne posle in ugotoviti administrativni del širšega sodelovanja. »Za sodelovanje med francosko elektronsko industrijo in Iskro gotovo ni tehnoloških ovir,« je zaključil Unguran.

Minister Michel Jobert se je sogovornikom zahvalil za pogovor, »ki je bil koristen, potreben in predvsem konstruktiven.« Nato so si gostje v Iskrinih prostorih pogledali Ljubljano in odšli na pogovore v Izvršni svet SRS.

Dober rezultat je sad pravilne naravnosti in solidarnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

odločitev tega foruma. Z drugimi besedami, izvoznik ne bo več samostojno razpolagal z ustvarjenimi deviznimi sredstvi. To je sicer šele predlog zakona. Zato pa je posebno važno, da letos delovne organizacije čimveč izvozijo in v tem primeru ne bi prišlo do centralizacije deviznega poslovanja, kar bi bilo končno edino prav, če ostajamo dosledno pri samoupravnem urejanju v zunanjetrgovinski dejavnosti.

Zato je zaskrbljujoče, da je Iskra v januarju in februarju letos izvozila šele 17% načrtovanih letnih količin, saj smo druga leta v tem času izvozili že pretek 20%. Ob tem pa naše delovne organizacije niso izkoristile vseh možnosti za uvoz. Uvozili smo komaj za 8 milijonov dolarjev, čeprav smo imeli možnost uvoziti za precej več. Marca pa se je slika obrnila in kaže, da bomo uvozili samo v tem mesecu za 11 milijonov dolarjev, kar pa je spet narobe in je videti, da si nekateri kopičijo zaloge, kar bi utegnulo škodovati možnostim ostalih. To bodo temeljito preanalizirali in v okviru SOZD Iskra tudi ustrezno ukrepali.

Druga značilnost letošnjega poslovanja je zaostrena likvidnost, ki je pokazala zobe že ob zaključnih računih ob poravnavi obveznosti v DO. Zato je nabavna politika in racioniranje zalog še posebej važno. Posojila pa postajajo draga, zaradi inflacijskih teženj pa višja in zaradi vse večje nelikvidnosti tudi teže dosegljiva. Na področju devizne likvidnosti bo Iskra naredila vse možne korake, za hitrejši priliv deviznih sredstev, zlasti v primeru zapadlosti predel.

Letošnji proizvodni načrt predvideva, da bo proizvodnja po stalnih planskih cenah za 20% višja od leta 1981. Žal pa podatki kažejo, da ga doslej iz-

polnjujemo le z okrog 80% mrežnega plana in to pomeni, da je indeks rasti izničnega obsega proizvodnje le okrog 12%. To pa že kaže na določeno stagnacijo v Iskrini proizvodnji. Vendar ob tem treba reči, da je bil letni načrt postavljen zelo optimistično, zlasti glede na razmere, v katerih smo.

V analizi poslovanja se je predsednik Anton Stipančič dotaknil tudi nekaterih nestabilizacijskih in negospodarskih gest v naših TOZD in delovnih organizacij. Tako je Idrijska Montaža elektromotorjev v dobrem mesecu odprodala kar 4 majhne vaške obrate. Je primeren čas za drobljenje proizvodnje in višanje stroškov? Pa spet primeri prekrivanja proizvodnih programov. Tako na primer specializirana TOZD Napajanja strokovno in tržno utemeljeno širi dejavnost proizvodnje napajalnih naprav. Poleg te TOZD pa napajalne naprave proizvajajo še 6 TOZD, 8 pa jih pripravljajo proizvodnjo iz tega programa. »Vse«, bi bila ugotovitev te »akcije«, je negacija Iskrine sistematične in strokovne delitve programa pa tudi negacija zdrave ekonomike. Ob vsem tem pa je še vedno premalo uporabljeno mikroelektronika, ki je gotovo osnovna sodobna elektronika v razvitem svetu. Tudi investicijska dejavnost je premalo agresivna. Tako v proizvodnji, kot tudi v razvojnih, oz. raziskovalnih oddelkih. Mnogi delavci v raziskovalni in razvojni dejavnosti nimajo potrebnih laboratorijskih priprav, aparatov in pomočkov, pri tem pa je tudi investitivna dejavnost prepočasna. Lanski skih možnosti investiranja pa tudi v smislu v celoti izrabili.

Analiza je bila zaključena z optimistično mislijo, da smo se lani in leto obnašali zelo solidarno, kar je bilo bistvenega pomena v zaostrenih pogojih. Tako smo lahko ostali pri osnovni strateški usmeritvi Iskre, ta pa jamči zdrav napredek in razvoj Iskre.

lujejo pri oblikovanju samoupravne družbeno ekonomske politike temeljne organizacije.

Za zaključek še informacija, da so se s 15. marcem na lokaciji Cikava pričela pripravljalna dela za izgradnjo novega proizvodnega poslopja, ki naj bi bilo predvidoma dograjeno v juniju 1982. Več o tem je bilo objavljeno 12. številki glasila Iskra.

Pri razgovorih so sodelovali

SOZD Iskra — Marjan Trojer, član KPO SOZD Iskra, Janez Kern, predsednik KOOS SOZD Iskra, Miloš Pavlica, sekretar DPO SOZD Iskra, Iztok Urbanc, predsednik K S ZSMS SOZD Iskra, Dušan Železnov, odgovorni urednik glasila Iskra

DO Avtomatika — Stane Preskar, predsednik poslovodnega odbora Franci Černe, predsednik KOOS Avtomatika,

TOZD TNN — Ivo Longar, poslovodni organ TOZD, Marjan Recelj, namestnik poslovodnega organa, Drago Žibert, predsednik delavskega sveta, Ljudmila Slapničar, predsednik samoupravne delavske kontrole, Jože Muhič, namestnik predsednika IOOOS, Leopold Mihalič, sekretar OOKZ, Branislav Barič, predsednik OO ZSMS, Alojz Novoselič, v.d. vodja splošno-kadrovskega sektorja

TOZD ELA — Janez Požar, poslovodni organ TOZD, Bojana Kompare, vodja kadrovskega splošnega sektorja, Franc Plut, sekretar OOKZ, Matjaž Adamič, vodja sektorja za materialno pripravo proizvodnje, Drago Tekrnan, predsednik OO ZSMS, Samo Plaznik, predsednik IO OOS, Ivo Jaklič, predsednik DS, Darinka Usenik, vodja ekonomske računovodskega sektorja.

Na ogledu proizvodnje v obratu na Bizelskem.

Bolj poenotiti nabavne naloge

(Nadaljevanje s 1. strani)

»Obravnaval bo nabavno strategijo in politiko, ki morata postati sestavni del politike celotne Iskre, nadalje bo spremljal dejavnosti nabavnih funkcij, ki so organizirane skupno za celotno Iskro, obravnaval bo nabave reprodukcijskih materialov na domačem tržišču pod posebnimi pogoji, kot so na primer sovlaganja, pogodbe o poslovno-tehničnem sodelovanju, devizne soudeležbe in uvozne pravice in podobno. Zatem bo obravnaval problematiko uvoza, predvsem s stališča preusmerjanja nabavnih kanalov, porabe kupljenih deviznih sredstev ter sistemskih ukrepov zunanje-trgovinskega poslovanja.«

Te dni je bila tudi že prva seja tega organa. Kaj so na njej proučevali in reševali.

»Nabavni kolegij je na tem prvem zasedanju obravnaval način in program dela Nabavnega kolegija, proučeval je vprašanje nabave na domačem tržišču pod posebnimi pogoji ter nekatera vprašanja s področja uvoza. Pri tem je vso pozornost namenil nujnosti izpolnjevanja izvoznih obveznosti, ki bodo osnova za določanje uvoznih možnosti.

Lado Drobež

podvržena administrativnim restriktivnim ukrepom.

Iskra je imela doslej organizirano nabavno nalogo praktično na treh različnih ravneh — v proizvodnih temeljnih organizacijah, delovnih organizacijah in v Iskri Commerce, ki je skrbela za domače nabave in uvoz.

»To razdrobljenost nabavne funkcije smo doslej nekako reševali delno z nabavnim kolegijem za domače tržišče. V njem je delovalo tudi po 80 predstavnikov Iskrinih temeljnih in delovnih organizacij. Ta kolegij, ki ga je vodil Stane Vlepič iz Iskri Commerce je reševal predvsem operativna vprašanja. Podobno je bilo tudi na uvoznem področju, kjer smo imeli posamezne koordinatore za Iskrine delovne organizacije, poleg tega pa smo v preteklem letu formirali Krizni štab, ki je moral usklajevati stališča ob posameznih kritičnih situacijah.

Zaradi velikih potreb po usklajevanju nabavnih nalog smo torej na predlog kolegija glavnih direktorjev Iskrinih delovnih organizacij ustanovili Nabavni kolegij. Kakšne so njegove naloge?

PO SPREMENBI DEVIZNIH TEČAJEV

Bomo morali izvozne načrte spremeniti?

Zvezni izvršni svet je 19. februarja letos objavil v posebnem odloku nove tečaje tujih valut, ki veljajo za prikazovanje statističnih podatkov o zunanje-trgovinski menjavi Jugoslavije. Gre za tako imenovane tečaje ZIS, tokratne novosti pa so predvsem v tem, da so se razmerja posameznih valut do ameriškega dolarja precej spremenila. Vrednost dolarja je po oceni Zveznega izvršnega sveta bolj porasla kot vrednost drugih valut, z izjemo jena in iriškega dinarja.

Tako na primer se je po novem tečaju ZIS avstrijski šiling v primerjavi z dolarjem pocenil za dobro petino, nemška marka prav tako za petino, italijanska lira pa več kot za 30%. Poleg omenjenega jena in iriškega dinarja, ki sta celo pridobila na vrednosti v primerjavi z dolarjem so najmanj upadli kanadski in avstralski dolar, kувajtski dinar in delno tudi angleški funt.

O tej spremembi tečajev smo se pogovarjali s pomočnikom direktorja zunanje-trgovinske temeljne organizacije v Iskri Commerce Milošem Resnikom. Zanimalo nas je, kako bodo te spremembe vplivale na Iskrino menjavo s tujino, zlasti na naš izvoz.

»Kot je znano je Iskra lani izvozila za okoli 192 milijonov dolarjev svojih izdelkov. Seveda za večino tega blaga nisimo iztržili le dolarjev. S porastom vrednosti dolarja v primerjavi z drugimi valutami lahko ob upoštevanju novih tečajev ugotovimo, da je bil v tem primeru naš lanskoletni izvoz za okoli 14 do 15 milijonov dolarjev manjši. Za letos smo si zastavili 236 milijonov dolarjev izvoza, ob upoštevanju spremembe tečajev pa bi znašala ta vsota le 217 milijonov dolarjev, torej za 19 do 20 milijonov dolarjev manj.«

Ta sprememba tečajev bo seveda vplivala tudi na uvozne številke. V tem primeru bo naš uvoz, vsaj statistično gledano nekoliko manjši, to pa zato,

ker na primer iz Zvezne republike Nemčije in Italije več uvažamo, kot pa tja izvažamo.

Zanimalo nas je tudi, kako bo novi tečaj vplival na zunanje-trgovinske tokove v vsej Jugoslaviji. Miloš Resnik je povedal, da še ni povsem znano, kdaj in kaj bo federacija zahtevala od posameznih republik na izvoznem področju pa tudi ne, kakšne bodo uvozne možnosti po posameznih republikah. Pri tem je treba tudi upoštevati, da so glede izvoznih in uvoznih usmeritev precejšnje razlike med posameznimi republikami.

Seveda je podobno tudi v Iskri: tista temeljna, oz. delovna organizacija, ki izvažata in fakturira svoj izvoz samo v dolarjih, te spremembe ne bo občutila, tisti pa, ki izvažajo na primer v Italijo, Francijo ali Zvezno republiko Nemčijo, bodo morali za isto delarsko realizacijo izvoziti za toliko več, za kolikor se je zmanjšala vrednost, v tem primeru, lire, franka, oz. marke.

Z novim tečajem — velja pa v statistične namene od 1. januarja letos naprej — je želel Zvezni izvršni svet vzpostaviti bolj realne odnose med posameznimi valutami, kot pa jih je urejal prejšnji tečaj. Že dlje, predvsem pa lani, smo lahko ugotavljali, da se je vrednost dolarja precej okrepila in je bil ta korak nujen.

Temelji razvoja sistema samoupravnega obveščanja v DO Telematika

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Komisija za obveščanje TOZD oziroma delovne skupnosti

Komisijo za obveščanje ustanovi vsaka TOZD, oz. delovna skupnost, oz. jo na predlog sindikalne organizacije imenuje njen delavski svet. Vanjo svoje poverjenike za informiranje delegirajo samoupravni organi družbenopolitične organizacije TOZD. V Telematiki so večje TOZD imenovale 7-članske komisije, manjše TOZD in delovne skupnosti pa 4-članske komisije. Člani komisije določijo predsednika izmed sebe, le-ta pa sklicuje sejo komisije ter skrbi za sodelovanje z oddelkom za obveščanje na ravni DO. Predsednik je avtomatsko tudi član odbora za obveščanje DO, v kolikor se seveda v okviru komisije člani ne domenijo drugače. Mandat članov komisije traja dve leti.

Dolžnost komisije je, da v okviru TOZD pa tudi navzven, zagotovi redno oblikovanje na področju celovitega sistema obveščanja. Komisije za obveščanje so zadolžene

za neprekinjeno spremljanje poslovnih, samoupravnih, družbenopolitičnih in drugih aktivnosti v svoji temeljni organizaciji, oz. delovni skupnosti. Skrbijo za obveščanje vseh članov kolektiva o vsem, kar je pomembno za orientacijo in odločanje, zadeva pa le TOZD, oz. delovno skupnost, še z večjim poudarkom pa skrbijo za obveščanje vseh članov kolektiva o vprašanjih, ki zadevajo tako imenovane neodtujljive pravice delavcev, o katerih delavci odločajo s pomočjo različnih oblik osebnega izrekanja (dohodek, zaposlovanje, združevanje ipd) v luči TOZD, oz. delovne skupnosti. Kadar nastopijo opisani razlogi, izdaja periodični bilten, redno pa skrbi za oglasne deske, za distribucijo tiskanih, ali kako drugače razmnoženih gradiv med delavci in za zbiranje povratnih informacij in posredovanje le-teh subjektom, ali informacijskim telesom, ki jih zadevajo.

Nadalje komisija za obveščanje TOZD, oz. delovne skupnosti ugotavlja stanje ob

PREJELI SMO

Iskra banka pojasnjuje

V zadnji številki glasila Iskre je bil objavljen članek pod naslovom »začetek gradnje — 15. marec« v rubriki DO Avtomatike, TOZD ELA, avtorja Š.D. Ob opisu sanacijsko-investicijske problematike in navedbi razlogov za kasnitev pri realizaciji investicije je kot poglaviti razlog (če ne morda celo kot edini) navedena nezagotovitev združenih sredstev SOZD Iskra v višini 6.500.000,00 dinarjev. Citiramo: »Od navedenih (op.: mišljeni so viri financiranja) ima TOZD ELA že odobrene komercialne kredite, kredit Ljubljanske banke, občinske rezerve in lastna sredstva, medtem ko združena sredstva SOZD Iskra še niso zagotovljena.

Kljub dokaj ugodno rešenemu pokritju finančne konstrukcije pa se pojavljajo težave pri uvozu že prevzete opreme, ki je na carinskem skladišču. TOZD namreč nima svojih sredstev za plačilo carinskih stroškov. Koriščenje že odobrenih sredstev pa ni možno, dokler ne bodo pokriti vsi viri financiranja te naložbe. Iz tega sledi, da bo tudi pri montaži opreme in vpeljavi poskusne serije prišlo do kasnitev.«

V Iskra banki, prek katere poteka združevanje sredstev za financiranje prioritarnih investicij v SOZD Iskra, na tako tendenciozno in neresnično pisanje avtorja ne moremo in ne smemo molčati. Iskra banka je namreč udeležbo združenih sredstev SOZD Iskra v višini 6.500.000,00 din zagotovila in nakazala TOZD ELA že 16.09.1980 torej pred dobrim letom in pol, v kar se avtor lahko zelo hitro in enostavno prepriča, bodisi v knjigovodstvu TOZD, bodisi Iskre banke.

Z avtorjem ne bi želeli nadalje polemizirati, želimo si le, da ob pisanju tako pomembne in občutljive tematike, kot je investicijska, v bodoče predhodno preveri dejstva.

Iskra banka

Miloša Resnika smo tudi povprašali, kako bodo te spremembe vplivale na Iskrino izvozna prizadevanja in uvozne tokove ter, kaj bomo v Iskri v zvezi s tem naredili. Po njegovem mnenju bomo verjetno morali v Iskri korigirati izvozne načrte za letos ter ga znižati z 236 milijonov dolarjev na 217. Zavedati se namreč moramo, da je tudi ta plan sam po sebi izredno pogumno zastavljen in ga bomo uresničili le ob največjih prizadevanjih nas vseh.

Lado Drobež

NOVA TELEFONSKA ŠTEVILKA

Iskra-Industrija za telekomunikacije in računalništvo Kranj, Savska loka 4 obvešča, da je na Laborah — Ljubljanska cesta 24a, pričela obratovati nova telefonska centrala, ki zajema telefonske številke TOZD Tovarna telefonskih elementov in aparatov (TOZD TEA).

Klicna številka telefonske centrale je 06428-861.

TOZD TGA, RETEČE

Novosti v proizvodnem programu

Za delovno organizacijo Široko potrošnja velja, da v njenih temeljnih organizacijah proizvajajo izdelke, po katerih je na jugoslovanskem trgu Iskra znana. Za nekatere temeljne organizacije velja to bolj, za druge manj, v celoti pa to drži za Tovarno gospodinskih aparatov iz Reteč. Tovarna, ki je domala vsakemu slovenskemu in jugoslovanskemu kupcu znana po lepo oblikovanih štedilnikih, različnih vrstah ogrevalnih teles in še vrsti drugih izdelkov za široko rabo, vsako leto pripravi nekaj novosti. Tudi letos snujejo spremembe, proizvodnjo novih izdelkov in preoblikovanje že znanih — kakšne, smo povprašali in izvedeli vrsto zanimivosti!

V Retečah so razdelili novosti v letošnjem proizvodnem programu v tri osnovne skupine. V prvo sodijo spremembe, ki jih bodo opravili na obstoječih izdelkih; ti »kozmetični posegi« naj bi dosegli sodobnejši zunanji izgled izdelka, večjo in zanesljivejšo uporabnost, kjer je to možno pa tudi v celoti povečano funkcionalnost.

V drugo skupino sodijo novi izdelki, ki bodo nadomestili tiste, ki jih bodo nehali proizvajati. Gre torej za posege, ki izdelek temeljito spremenijo po designu, funkcionalnosti, splošnih lastnostih. Blizu tej skupini (vsaj po ciljih sprememb) je še skupina novih proizvodov, ki bodo plod kooperacijske izmenjave — tudi tu je namreč predvidenih nekaj sprememb.

Naj pričnemo z novostmi iz zadnje skupine — z izdelki, ki jih bodo proizvajali v kooperacijah. Najnovejši izdelek, kakršnega v Iskri še niso izdelovali, bo električni gril. Gre za namizno, prenosno izvedbo aparata, ki je v tujini že dlje znan, služi pa v osnovi kot nadomestek za pečice. V primerjavi s klasičnimi pečicami ima prenosna izvedba vrsto prednosti. Lahko ga namestimo na poljubno mesto in ga po potrebi tudi prestavljamo, zaradi manjše porabe električne energije (priključna moč je 1500 W) je tudi bolj ekonomičen, omogoča pa več načinov uporabe. Poleg spodnjega in zgornjega električnega grelca ima vgrajen tudi motorček, ki obrača razen tako, da je v tem grilu resnično mogoče peči vse tisto, kot v klasični pečici: meso, pečivo, perutnino itd.

V to skupino novosti sodi tudi naslednji novi izdelek »ŽAR PLOŠČA«. Podoben gospodinski aparat so v Retečah pred leti že izdelovali, vendar ima novi izdelek vrsto prednosti pred izdelkom, ki so ga izdelovali pred leti. Z novimi tehničnimi in konstrukcijskimi prijemi so uspešneje rešili problem pečenja različno debelih predmetov (možnost pečenja sendvičev iz dokaj zajetnih kosov kruha!). Gospodinjam so s snemljivimi ploščami prihranili precej truda pri čiščenju, saj se tisti deli, ki se pri uporabi umažejo, povsem preprosto

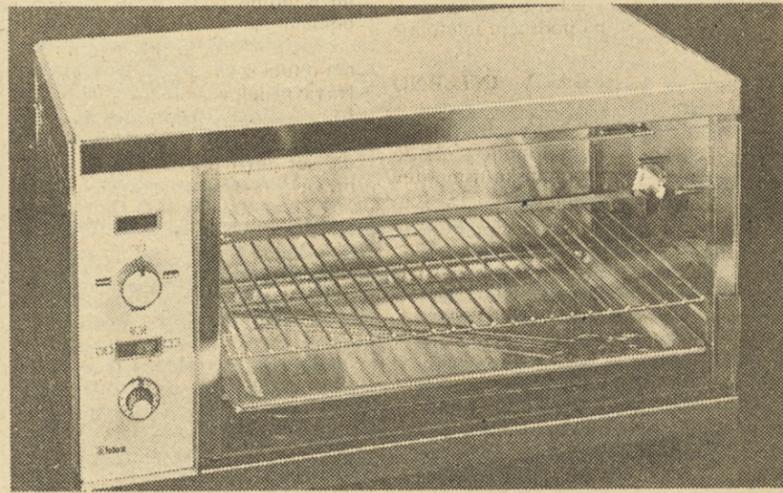
snamejo in sperejo tako, da je uporaba res bistveno manj zahtevna kot nekoč. Te plošče so tudi drugače oblikovane tako, da je možno odlivati odvečno maščobo.

Ta aparat je zaradi relativno visoke moči (vgrajena sta dva grelca po 800W) tudi zelo zmogljiv in vsestransko uporaben (omogoča kuhanje in pečenje). Pa še nekaj zelo pomembnega jim je uspelo — grelce so namestili tako, da jih je mogoče povsem preprosto sneti in tako zmanjšati servisne stroške na najmanjšo možno mero!

Opekači kruha-toasterji niso novost v kooperacijski proizvodnji, vendar jih na domačem trgu skoraj ni bilo mogoče kupiti, saj so »še tople« sproti vozili v inozemstvo. Letos bosta naprodaj dva modela. Manjši izdelek bo imel priključno moč 900 W, namenjen pa bo za praženje dveh kosov kruha, moč bo dokupiti tudi nastavek za mehčanje žemelj. Zunanji izgled: emajlirana in kromirana pločevina. Večji toaster bo imel priključno moč 1600W, v njem pa bo mogoče hkrati pražiti 4 kose kruha. Izdelki, ki jih izdelujejo v kooperaciji z domačonomemsko firmo AEG bodo na zahodnem tržišču predvidoma v 3. trimesečju.

Nekaj pomembnih posegov so opravili tudi pri kavnih mlinčkih, izdelkih, ki so jih razvili in izdelali sami. Spremenili so skodelico in ji povečali prostornino, izboljšali pa so tudi kvaliteto mletja. Na voljo bosta dva različna modela; manjši bo lahko zmel do 65 gramov kave, večji pa do 75. Najmanjšega mlinčka, v katerega smo lahko natresli le 50 gramov kave, ne bo več v proizvodnem programu. Največji kavni mlinček s skodelico za 75 gramov kave je preračunan na toliko kave, kolikor je potrebno za 8 skodelic (pa če jo imate ali ne...) Da gre za zelo kvaliteten izdelek dokazuje tudi zanimanje inozemskih kupcev. V Alžir bodo prodali kar 100.000 teh aparatov, v ZRN jih bodo poslali 25.000 itd. To pa še ni vse, saj je povpraševanje precej večje od ponudbe, kar z drugimi besedami pomeni, da

(Nadaljevanje na 4. strani)

Novi električni gril iz Reteč.

veščnosti na področju svojega delovanja in po potrebi predlaga intervencije, oz. spremembe oblik ali načinov obveščanja, spodbuja delo informatorjev, oz. poverjenikov za informiranje, zbira in posreduje prispevke za glasila DO in SOZD, ali predlaga tematiko centru za obveščanje DO in sodeluje v dejavnosti odbora za obveščanje DO.

Komisija deluje v kar najbolj tesni povezavi z vsemi subjekti TOZD, oz. delovne skupnosti ter organizira potrebne razgovore, sestanke in druge aktivnosti, vse z namenom, da zagotovi informacije.

Komisiji je treba v skladu s potrebami zagotoviti nemoteno delo. Odgovornost za uspešen razvoj samoupravnega obveščanja v TOZD, oz. delovnih skupnostih imajo individualni poslovodni organi TOZD, oz. vodje skupnosti. Če sama narava njihovega dela jim to narekuje. Če niso zagotovili ustrezne obveščeneosti vseh članov kolektiva, ne bodo mogli zadovoljivo opravljati svojih delovnih in družbenih nalog. Zato se morajo v delo komisije aktivno vključevati.

Za operativne naloge na področju obveščanja naj zadolžijo sekretarje TOZD, oz. svoje namestnike, ki morajo neprestano delovati kot spodbujevalci samoupravnega obveščanja, po potrebi tudi kot mentorji obveščanja v okviru TOZD ali delovne skupnosti, predvsem pa morajo komisiji zagotoviti nemotno dostop do vseh informacij (razen jasno opredeljenih poslovnih tajno-

sti), preskrbeti tehnično materialna sredstva za delo in organizirati administrativne (predvsem strojepisne) usluge.

Odbor za obveščanje DO

Podružbljanje obveščanja in s tem tudi družbeno obvladovanje obveščanja zahteva ustanovitev odbora za obveščanje na ravni DO, ki naj skrbi za oblikovanje politike samoupravnega obveščanja in nadzira njeno izvajanje. (Tak odbor je v Telematiki prvo dni v ustanavljanju).

V odbor za obveščanje DO delegirajo svoje predstavnike vse TOZD, oz. delovne skupnosti; pravzaprav so delegati kar predsedniki komisij za obveščanje TOZD in delovnih skupnosti. V ta odbor morajo svoje predstavnike delegirati tudi družbenopolitične organizacije na ravni DO (ZK, ZSMS, ZB, sindikat) ter uredništvo. V bistvu je odbor za obveščanje samoupravni organ pri delavskem svetu DO, ki ga le-ta tudi imenuje.

Odbor za obveščanje sklepa o temeljnih vprašanjih izvajanja vsebinske zasnovе glasila DO in izvajanja organizacije samoupravnega obveščanja. To pomeni, da odbor za obveščanje hkrati prevzema tudi vlogo nekdanjega izdajateljskega sveta glasila.

Prek odbora za obveščanje delavci uveljavljajo svoje interese in vpliv na celotnem področju obveščanja v DO. Hkrati tudi odločajo o vseh vprašanjih s tega področja.

V pristojnost odbora za obveščanje DO sodi oblikovanje in dopolnjevanje temeljne vsebinske zasnovе glasila DO, odločanje o politiki, konceptu in oblikah obveščanja na ravni DO, so oblikovanje in predlaganje razvojnih planov in programov dejavnosti obveščanja in spremljanje njihovega uresničevanja, itn. Vzoredno mora odbor skrbeti za neposredno povezovanje vseh sredstev obveščanja, predvsem pa glasila, z delovnimi ljudmi. V primeru glasila mora posebej skrbeti, da se izvaja osnovno splošno načelo izdajateljske politike: Glasilo DO je javna tribuna delovnih ljudi, kjer lahko odkrito, kritično in samokritično objavljajo svoja mnenja, stališča in predloge, kjer zahtevajo reševanje tekočih problemov ipd, kot so ta glasila opredeljena v teoriji o obveščanju v združenem delu in v samoupravnih sporazumih.

Nadalje odbor za obveščanje koordinira in vodi delo komisij za obveščanje TOZD in delovnih skupnosti ter spodbuja in usmerja delo informatorjev, oz. poverjenikov za obveščanje.

Hkrati odbor izvaja tudi nadzor nad delom uredništva, ki je izvršno telo odbora za obveščanje. Uredniški odbor ni sestavljen delegatsko. Sestavljajo ga delavci, ki so za obveščanje odgovorni v svojem opisu del in nalog.

(Se nadaljuje)

Vprašanja (ne)odgovornosti

Odgovornost je eno izmed ključnih vprašanj za učinkovito funkcioniranje združenega dela. Spoznanje o tem je zadnji čas pri nas v celoti prodrlo; ponekod menijo celo, da gre za nekakšno krizo odgovornosti, saj je odnos do odgovornosti še vedno precej deklarativen, posplošen in nejasen.

Razmere pri nas so tako v gospodarstvu, kot tudi sicer v naši družbi tako zaostrene, da vprašanja odgovornosti ni mogoče več puščati vnihar, saj pomankanje odgovornosti resno ogroža nadaljnji razvoj samoupravljanja in družbe v celoti.

Na III. kongresu samoupravljalcev so sklenili na primer, da »je odločen boj za večjo odgovornost življenjska potreba naše družbe in da je nujno potrebna stalen in konkreten boj za odkrivanje posamične in kolektivne odgovornosti v vseh okoljih in na vseh ravneh, od TOZD in krajevne skupnosti do federacije«, ter da »je treba razvijati konkreten in učinkovit sistem za odkrivanje raznih deviacij in zlorab in uvesti zakonske ukrepe proti njihovim nosilcem, prav tako so potrebni drugi ukrepi, kot je odstranitev s položaja, odpoklic in odstop«.

Nedorečene so videti predvsem samoupravna, družbenopolitična in moralna odgovornost. V zvezi s tem se zastavlja tudi vprašanje, kdo je pri nas dejanski subjekt odločanja, saj je dejstvo, da obstaja še vedno očiten razkorak med zamišljenim sistemom samoupravljanja in njegovim dejanskim razvojem. Takšen razkorak med normo in stvarnostjo pa izpodkopuje moralno delovnih ljudi in njihovim zavest, kar pa ima za posledico slabitev občutka za odgovornost.

Kardelj je v zvezi s tem menil, da je edini izhod nadaljnja demokratizacija odločanja, saj »samo človek, ki lahko demokratično odloča, more prevzemati tudi odgovornost«. Samoupravljanje je še marsikje napačno pojmovano kot zgolj trenutno dejanje, ne pa kot celovit proces. V tem pa ni pomembno le to, kdo je odločitev sprejel, ampak je prav tolikšnega pomena tudi to, kdo je odločitev predlagal.

K temu se dalje pridružuje tudi vprašanje, kdo je odgovoren za to, da je celovit proces odločanja v samoupravljanju pod samoupravno delavsko kontrolo, oz. nadzorom, kar naj bi v posameznih primerih pripeljalo tudi do ustreznih sankcij, če je to potrebno.

Ne bomo smeli prezreti tudi tesne povezanosti med sposobnostjo, znanjem, informiranostjo in odgovornostjo. V tem pogledu je bilo doslej še veliko nedorečenega in nepopolno rešenega.

Veliko neposrečenih rešitev je mogoče preprečiti z ustreznim kadrovsko politiko, predvsem pa se izogniti neodgovornemu ravnanju.

Dalje je pomembno sredstvo za ugotavljanje in krepitev odgovornosti v naši družbi tudi kontrola in veljavni sankcijski sistem. V praksi pa tudi še nismo uveljavili demokratičnega in javnega ocenjevanja delovnih rezultatov posameznikov in organov ter s tem v zvezi ugotavljanja osebne in kolektivne odgovornosti posameznih subjektov.

Eden izmed temeljnih problemov uresničevanja odgovornosti v združenem delu je tudi vprašanje, kdo naj sproži postopek za ugotavljanje odgovornosti in sankcioniranje. V zvezi s tem je bilo doslej veliko nejasnosti. Tudi nedorečena normativna opredelitev odgovornosti subjektov v zdru-

ženem delu pomembno vpliva na odstopanja pri uveljavljanju odgovornosti, nejasno in pomanjkljivo so v številnih samoupravnih aktih opredeljene pristojnosti subjektov združenega dela tako, da marsikdaj ni jasno, kdo je odgovoren za določene odločitve, ukrepe, posledice in tako dalje.

Nerazdelana in v življenju skorajda neuveljavljena je tudi kolektivna odgovornost, ki pomeni odgovornost za lastne in skupne odločitve in ravnanja, v praksi pa služi le za opravičevanje neodgovornosti posameznikov. Tako kot ni ustrezna uravnilovka v nagrajevanju, je ne bi smeli tolerirati tudi na tem področju. To odgovornost bi morali obravnavati diferencirano, glede na delež in prispevek posameznika pri delu kolektivnega organa. Najbrž bo treba izdelati konkretnije usmeritve za hitrejšo uveljavitev te odgovornosti.

Vendar je tudi res, da problem odgovornosti ni le vprašanje zavesti, morale in samokontrole, temveč je tudi vprašanje, ki je povezano s protislovji družbenega razvoja in ekonomske politike ter z zatikanji na tem področju. Prav gotovo inflacija temeljnih vrednot naše družbe, ki je očitna in kjer vse bolj iz-

stopa kultura potrošništva, ki jo spremljajo negativni pojavi okoriščenja posameznikov na račun družbenega premoženja, vpliva na razraščanje neodgovornosti, na drugi strani pa na razvednotenje občutka odgovornosti ter njeno zamegljevanje znatno vplivajo tudi premalo obvladovani procesi v družbenem in gospodarskem življenju nasploh.

Omenjene navedbe nas opozarjajo, da se ob skupnem družbenem toku pri razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov v združenem delu kot prevladujočem družbenoekonomskem odnosu pri urejanju družbenih zadev še pojavljajo tudi stranski tokovi in ovire, da bi delo in njegovi rezultati odločilno vplivali na družbeni položaj človekasamoupravljalca. Prenekatere opozorilo pove, da smo priče iskanj, kako bi hitreje in uspešneje premagovali razkorak med teorijo in prakso.

Skupni družbeni cilji bodo dosegljivi le po samoupravni poti, ki je dolgoročno in stabilizacijsko usmerjena. To pa terja, da se nenehno utrjuje položaj delavca v družbenem delu, da se širi in pogloblja prostor, vpliv in zavest vseh ustvarjalcev nove vrednosti na vseh točkah njenega nastajanja in uporabe. MAK

Z mladinskega seminarja na Bledu

Konferenca ZSMS DO Telematika je skupaj z KS ZSMS Kibernetika in ERO organizirala seminar, ki je potekal na Bledu, kjer so obravnavali naslednje teme: razvoj in usmeritve DO Telematika in DO Kibernetike, družbeno ekonomski položaj SFRJ, obravnavanje kongresnih smernic IX. kongresa ZKS in kongresa XI. ZSMS, vloga in položaj koordinacijskih svetov in informiranje znotraj KS ZSMS DO Telematika in DO Kibernetike.

Razvoj in usmeritve DO Telematika je mladim iz te DO podal glavni direktor Bojan Klemenčič. V svojem izjavljanju, se je dotaknil nekaterih perečih problemov v DO Telematici, predvsem s poudarkom na izvozno dejavnost na konvertibilno področje (Turčija, Irak, Zimbabve, Francija) kateremu moramo posvetiti največjo pozornost. Hkrati pa ne smemo zanemariti izvoza na klinično področje (SZ), kjer imamo velik dinarski dohodek. Omeniti je potrebno, da zamujamo z dobavnimi roki, predvsem zaradi uvoznega repromateriala, saj ne moremo kompletirati izdelkov, ki so pomembni za izvoz. Predvsem gre tu za uvozni repromaterial za računalništvo, ki ima že v letošnjem letu velik izpad proizvodnje. Razen tega, pa TOZD Računalniki pestijo tudi druge težave, kajti do napovedanega referenduma v mesecu marcu ni prišlo. Znano je, da bi se morala TOZD Računalniki združiti z DO Deltov enovito DO Iskra Delta, kar bi pospešilo in poenotilo proizvodnjo računalništva v SRS. Torej bo potrebno pospešiti omenjeno akcijo, kajti v nasprotnem primeru se bo izguba v TOZD Računalniki še povečala. V primeru, da do referenduma ne bi prišlo, bo potreben sanacijski ukrep, poleg tega pa še rebalans plana v TOZD Računalniki. Poleg že navedenih akcij, pa se morajo v DO Telematici skladno z njimi izvajati, oz. razviti poslovno in-

formacijski sistem, izboljšati se mora delovna disciplina, uveljaviti pravilno stimuliranje dela, kar naj bi tudi izboljšalo kvaliteto izdelkov. V letu 1982 bo v DO Telematici izvedena tudi II. faza reorganizacije, v kateri bo potrebno maksimalno angažirati vse razpoložljive subjektivne sile.

V temi družbeno ekonomski odnosi v SFRJ, so se mladi spoznali s problematiko brezposelnosti, ki je v SFRJ dosegla stopnjo od 3 do 5%. Zaskrbljujoče je, da se brezposelnost povečuje, predvsem med mladimi ljudmi. Še bolj se moramo zavzemati za nadaljnji razvoj samoupravnega socialističnega sistema iz katerega sledijo še nekatere pomembne naloge, kot so povečanje produktivnosti, boljša izkoriščenost delovnega časa, racionalnejše investicije ter stalni boj proti rasti inflacije. Mladi so se seznanili tudi s kmetijsko problematiko, iz katere je razvidno, da je naše kmetijstvo še vedno preveč razdrobljeno, kar nam onemogoča, da bi lahko pridelali toliko hrane, kolikor je potrebno in jo seveda tudi izvažali, kar pa po statističnih podatkih ni nemogoče.

Prvi temi sta se izražali tudi v obravnavi smernic IX. kongresa ZKS in XI. ZSMS, ki bosta potekala v aprilu, oz. oktobru 1982. Zaključki, ki so sledili po obravnavi obeh smernic kongresov, nam kažejo, da bomo morali izboljšati in uskladiti nekatere ključne zadeve, kot so: še nadalje izboljšati delegatski sistem, ostro nastopati proti kampanjskemu sprejemanju v članstvo ZKS, večjo pozornost posvetiti hrani, ki je strateška točka današnjega časa in izboljšati pogoje za vzgojo in izobraževanje ter sistema štipendiranja.

Glede na vlogo in pomen koordinacijskih svetov, so bile podane kritične pripombe na njihovo delovanje. Koordinacijski sveti ne opravljajo svoje naloge, oz. se ukvarjajo s področji, ki so delo OO ZSMS. Torej morajo OO ZSMS same organizirati akcije, oz. jih morajo tudi same izvajati, medtem pa ima koordinacijski svet le to funkcijo, da koordinira delo vseh OO v skladu s statutom ZSMS.

Zadnje področje, ki so ga mladi obravnavali je bil sistem informiranja, ki je zelo pomemben za nadaljnji razvoj samoupravnega socialističnega sistema, predvsem z vidika, da se informiranje približa vsakemu mladincu, oz. vsakemu članu našega kolektiva. Izoblikovala so se stališča, da bi sedanje glasilo MI (Mlada Iskra) obstajalo kot skupno glasilo, oz. kot revija, medtem pa bi vsak KS izoblikoval in izdajal lastno interno glasilo po potrebi, hkrati pa bi tudi še sodelovali z že obstoječimi glasili (Informacije, Iskra). Posebno pozornost bo potrebno nameniti koordiniranju samega sistema informiranja, za kar pa so se že oblikovali predlogi, izdelani po sistemu samoupravnega obveščanja v TOZD in DO.

Na koncu seminarja, je bila izoblikovana še ocena discipline, ki je bila na zadovoljivi ravni, hkrati pa je bila izrečena tudi kritika vsem OO ZSMS in predsednikom OO, ki se niso udeležili seminarja. Bernard Bečan

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam iz TOZD Stikala se ob odhodu v pokoj iskreno zahvaljujem za poklonjena darila, ki mi bodo še dolgo ostala v trajnem spominu na pretekli dne, hkrati pa jim želim še mnogo delovnih uspehov. Marija Močnik

S 5. seje DS Telematika

Na peti seji DS Telematika so delegati najprej obravnavali poročila o izvršitvi sklepov s svojega četrtega zasedanja. Med temi velja posebej omeniti poročila o prizadevanjih za izboljšanje poslovanja, o pripravah na selitev dela proizvodnje Telematika na Labore in o čiščenju podatkov v datotekah računskega centra.

Poslovanje Telematika se naprej poteka v izredno težavnih pogojih, vendar pa na vseh področjih potekajo intenzivna prizadevanja za izboljšanje stanja. Posebej pereča je likvidnostna situacija DO, kakršno je Telematika pravzaprav podedovala ob reorganizaciji Elektromehanike. Gre za probleme, ki jih ni mogoče odpraviti čez noč in bodo gotovo še lep čas ena izmed osrednjih točk na prihodnjih zasedanjih DS, kajpak pa tudi na sesankih poslovnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Deviznih sredstev za uvoz repromateriala je zdaj več, pojavljajo pa se problemi na področju planiranja. Potrebna bi bila boljša organizacija na tem področju, da ne bi ustvarjali prevelikih zalog nekaterih delov, medtem, ko bi drugih še naprej primanjkovalo, končni izdelki pa bi predolge ne zagledali trga. Problematika se torej nagiba od kvantitete h kvalitete.

Po sklepu DS na 4. seji je investicijska služba pripravila predlog plana selitve v objekta A2 in A3 na Laborah. Plan aktivnosti je načrtovan za obdobje letošnjega leta in prvih treh kvartalov v letu 1983. Pri tem je še posebej nerešen problem prehranjevanja povečanega števila delavcev na novi lokaciji. Delegati so o tem problemu želeli ustrezno informacijo od strokovne službe, ki naj bo podana na naslednji seji.

Na prejšnji seji DS so delegati sprejeli sklep, da naj delovna skupnost Informatika v štirinajstih dneh izdela predlog programa o izvedbi čiščenja podatkov v obstoječih programih v računskem centru. Celotno odgovornost o izvajanju tega programa nosijo tako službe kot TOZD. O poteku aktivnosti je na seji delavskega sveta poročal vodja delovne skupnosti Informatika Jakob Vehovec.

Čiščenje datotek, to je brisanje posameznih skupin podatkov (slogov), je ena izmed rednih obdelav, ki je predpisana tudi z ustreznimi obrazci, predstavljajočimi vhodno dokumentacijo za računski center. Kaj se briše, odločajo tisti oddelki ali službe, ki so odgovorne za vzdrževanje datotek, te pa so določene v organizacijskih predpisih. To pomeni, da glede na določene postopke na področje datotek ni treba posegati s posebnim programom, pač pa je predvsem treba zagotoviti odgovoren odnos do podatkov in zaostri delovno disciplino v zvezi s tem. Ta problem je prisoten že več let in je bil že večkrat obravnavan, toda boljnih rezultatov ni bilo. DS Telematika je zato sklenil, da je treba na tem področju zaostri odgovornost in izboljšati disciplino.

Pod prvo točko so delegati prejeli tudi obvestilo o ureditvi prostora za hranilno službo Ljubljanske banke na lokaciji Labore. Po vsem delu, ki ga je še treba opraviti, bo hranilna služba na Laborah lahko začela obratovati 20. aprila letos.

V drugi točki dnevnega reda so delegati prejeli informacijo o predvidenih statusnih spremembah TOZD Računalniki in predlog samoupravnega sporazuma o ureditvi medsebojnih pravic in obveznosti med TOZD Računalniki in ostalimi TOZD Telematika. Poročilo o dosedanjih prizadevanjih na področju združevanja slovenskega raču-

nalništva je podal Bojan Klemenčič, glavni direktor Telematik.

Problematika združevanja računalništva se je nagnila v obdobje, ko se končno odloča o usodi TOZD Računalniki, dela kolektiva Telematika hkrati tudi o usodi uresničevanja zagona o zadevah posebnega družbenega pomena na področju slovenskega računalništva. V preteklem obdobju so potekale široke aktivnosti na različnih ravneh, ki naj bi prispevale k uresničevanju določb tega zakona, oz. k uskljevanju predlogov za združenje slovenskega računalništva. Nazadnje se je izoblikoval predlog naj se v okviru SOZD Iskra oblikuje nova DO, ki bo nosilka razvoja slovenskega računalništva, v katero naj se združita DO Delta in TOZD Računalniki pod imenom DO Iskra Delta, temu subjektu pa naj se pridruži Gorenje v neke vrste proizvodno kooperacijskem odnosu. Pristop k združevanju je za kranjsko Iskro pomenil določen rez v kontinuiteti razvoja računalništva, saj je bivša Elektromehanika in DO Telematika njen naslednik in razvoj vlagala velika sredstva in prizadevanja, čeprav vse v skladu s svojimi možnostmi in tako program računalništva ni doživel tišega razcveta, kakršnega bi tak program pravzaprav moral. Iskra je pristopila k združevanju in v preteklem obdobju so bili pripravljeni temelji za samoupravno odločanje o združevanju. Dogovarjanje so spremljale številne težave in problemi in šele zdaj je situacija na področju dogovarjanj kolikor toliko jasna.

DS Telematika podpira uresničevanje zakona v obliki združevanja računalniških potencialov v novi DO, ki bo vključena v SOZD Iskra in se strinja, da se v skladu z določili zakona TOZD Računalniki izloči iz DO Telematika in se vključi v novo DO. Delegati so bili mnenja, da je nujno potrebno zaključiti postopek sporazumevanja spričo nezdržne ekonomske in družbenopolitične situacije v TOZD Računalniki. V primeru, da do konca aprila ne pride do uspešne izvedbe referenduma, bo treba v DO Telematici v skladu z zakonodajo in samoupravnimi akti začeti ustrezne postopke za sanacijo TOZD Računalniki v skladu z možnostmi DO. Te dni bo v Telematici stekla zaključna javna razprava o združevanju in priprave za referendum.

V nadaljevanju dnevnega reda je DS sprejel poročila o izvedbi volitev v dne 11. marca 1982, poročilo centralne inventurne komisije o popisu sredstev Iskre Elektromehanike na dan 30. decembra 1981 in poročilo o poslovanju Elektromehanike za leto 1981. Sprejel je samoupravni sporazum o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov v občini Kranj v obdobju 1981—1985 ter časovna programa II. faze reorganizacije Telematika in sprejemanja samoupravnih aktov Telematika.

Delegati so prejeli tudi informacijo o izplačilu OD po zaključnem računu v TOZD MSO in oblikovali stališče, da naj bi v bodoče vprašanja delitve OD v okviru DO obravnavali bolj enotno. Pod točko razno je delavski svet pristopil k Samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana ekonomskih odnosov s tujino za obdobje 1981—1985. Samoupravnemu sporazumu o merilih, pogojih, načinu in postopkih za doseganje govornega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za obdobje 1981—1985 in k Samoupravnemu sporazumu o merilih in postopkih za uresničevanje kreditnih odnosov s tujino za obdobje 1981—1985. Kazimir Mohar

Novosti v proizvodnem programu

(Nadaljevanje s 3. strani)

bi lahko prodali precej več pa nimajo prostih proizvodnih zmogljivosti!

Z naštevanjem novosti pa seveda še nismo končali, na vrsti je še niz posegov v obstoječe izdelke slednjič pa tudi vakuumski varilnik PVC folije, ki smo ga sicer že napovedali. Tega lahko pričakujemo v trgovinah aprila, če seveda ne bo večjih težav z repromateriali — v Retečah menijo, da ne!

Vzporedno z zelo priljubljenim izdelkom (zlasti pri ženskah) za kodranje las »Figaro« bodo pričeli izdelovati novi frizerski set, ki bo tovarišicam še naprej omogočal, da si bodo oblikovale pričeske po zadnji modi. Da jih pri tem početju ne bo zeblo (pa tudi vse ostale, ki se bodo mudili v kopalnicah) bodo v Retečah pričeli izdelovati docela nov model kopalniškega kalorifierja, ki bo bistveno izboljšal tudi sicer zelo pestro ponudbo njihovih ogrevalnih teles.

V tretjem četrtletju namerava spet pričeti s proizvodnjo zelo ekonomičnih

modulnih peči z močjo 200 W. Izdelkov bo dovolj za domače tržišče kljub velikemu povpraševanju v zadnjem obdobju. Pred novo ogrevalno sezono bodo opravili nekaj posegov še v obstoječa grelna telesa. Pri kalorifierju »Pasat« bodo rekonstruirali grelno enoto z ventilatorjem in še povečali izvozno zanimivost izdelka.

V načrtu imajo tudi novo vrsto »infra« plinske peči. Ko vse te izdelke razvrstimo, lahko ponudbo Tovarne gospodinjskih aparatov iz Reteč na tem področju resnično ocenimo kot prvovrstno, saj domala ni vrste ogrevala, ki ga ne bi mogli ponuditi!

Veliko sprememb pa načrtujejo tudi na drugih delih njihovega proizvodnega programa, vendar o tem kasneje. Naj zaenkrat zapišemo le, da snujejo precej novega pri pomivalnem stroju, da se rešno ukvarjajo tudi s štedilniki, da preučujejo tudi novosti pri vgradnih elementih. Zlasti pri pečicah bodo lahko ponudili marsikaj novega, kar bo v prvi vrsti omogočilo bolj ekonomično uporabo, večje izkoristke pa seveda tudi popestrilo zunanji izgled izdelkov! Stane Fleischman

Kranj je 18. marca obiskala štiričlanska delegacija iz pobratenega italijanskega mesta Rivoli. Gostje so se pogovarjali s predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij. Obiskali so Tekstilindustrijo in Iskro, pogovarjali pa so se tudi z zdravstvenimi delavci in si ogledali nekatere turistične zanimivosti. Delegacijo je vodil podpredsednik občine Rivoli in predsednik komisije za pobratenje Carlo Mastri. Na sliki: pogovor v Iskri, kjer je delegacijo sprejel Emil Sekne.

Poti do boljšega gospodarjenja

Konec lanskega leta smo v DO Elektrozeveze izvedli anketo na temo »Kako bolje poslovati?« Dobili smo precej odgovorov, od katerih smo jih nekaj objavili v glasilu Iskra, nekaj pa v internem GLASILU DO Elektrozeveze. Večina naših delavcev jih je sicer lahko samostojno ocenila, vendar je njihov, čeprav samo delen povzetek, vsekakor zanimiv. Naredil ga je ing. Andrej Lavrič, ki je v njem strnil nekaj osnovnih ugotovitev iz objavljenih odgovorov ter nam nato v razgovoru tudi povedal svoje mnenje o vzrokih za omenjene težave in kaj vse bi po njegovem morali storiti za doseganje boljših rezultatov.

Najprej beseda o anketi iz katere ste povzeli nekaj osnovnih zaključkov. Kateri so to?

»V glasilu Iskra in našem internem GLASILU smo brali o raznih težavah, ki pestijo DO Elektrozeveze. Vprašanje je, ali je večina težav posledica zaostrenih pogojev gospodarjenja, ali pa so vzroki morda globlji in bodo potrebni radikalnejši ukrepi, da jih premostimo. Naše težave bi lahko strnili v naslednje: — kritičen je uvoz repromateriala in tako za proizvodnjo kot razvoj, — razvoj je prepočasen, — visoki stroški poslovanja povzročajo, da so naši proizvodi predragi in smo zato v svetovnem merilu nekonkurenčni, — smo premalo povezani med seboj, — usluge so počasne in nekvadratne, — obremenjuje nas pomanjkanje tehnološke opreme, — trženje, prodaja in inženiring ne zmorejo svojih zadržitev, — komercialna in knjigovodstvo se dušita v gorah papirja in kličeta po okrepitvah, kar bo seveda pripeljalo do večje režije in še dražjega poslovanja, — imamo preveč sestankov, na katerih se samo izgublamo in ne najdemo pravih rešitev.

Torej to je delni izvleček iz objavljenih odgovorov po katerem si moramo nujno zastaviti vprašanje kje je vzrok in kje so rešitve za probleme, ki so se nam nagradili? Vi ste razvijalec, kakšno je vaše mnenje?

Vzrok je en sam: VELIKO PREMALO SMO VLAGALI IN VLAGAMO V ZNANJE. Pa radoksalen je položaj, da slabše ko nam gre, manj poudarjamo pomen znanja. Vendar znanje ni samo razvoj in inovacije. Pridobivanje znanja bi moralo biti nepre-

stan proces preobrazbe ljudi od nekvadratnih delavcev do vodstvenih in vodilnih in to na vse možne načine: od dopolnilnega šolanja, internih in eksternih seminarjev, sredstev obveščanja, raziskovalnih nalog itd.

Torej bi radi še posebej poudarili pomen znanja oz. nujnost še večjega vlaganja vanj? Najbrž ker kot razvijalec lažje vidite prednosti, ki bi jih na tem področju lahko dosegli v naslednjih letih?

Dejstvo je, da na svetovnem trgu pada cena večini komponent in da je vedno večji delež znanja, ki ga moramo vložiti v končno napravo ali sistem. Nadalje nam znanje lahko krepko pospeši razvoj. Vemo za našo kronično bolezen, da dela veliko premalo razvijalcev na posameznih naših nalogah ali, da je teh nalog preveč in jih ne zmoremo pravočasno zaključiti. Po drugi strani pa se veliko premalo poslužujemo računalniške sinteze ter analize vezij in sistemov. Računalnik nam lahko vse pogosteje nadomesti drago in počasno ek-

perimentiranje, vezano na usluge in material.

Nadalje lahko tudi predvidevamo, da bo delež materiala v končni ceni izdelka vedno manjši in, da zato material v bodoče ne bi smel biti kritični faktor. Ena naših največjih slabosti je, da ne znamo pravočasno naročiti uvoznega in domačega materiala za razvoj in proizvodnjo.

Edina rešitev je unifikacija materiala, ki bi bil vedno na razpolago v priročnih skladiščih, vsaj za razvoj in sprotnega planiranja nabave materiala za proizvodnjo, kjer bi bili v računalniškem programu zajeti poleg tržnih potreb, vrste materiala za posamezne artikle tudi dobavni roki za material. Na ta način bi se že lahko izognili kopičenju materiala v skladiščih.

Kaj lahko dodate k prej omenjenim ugotovitvam iz ankete?

Glede počasnosti in nekvadratnosti uslug bi opozoril, če morda nismo pozabili na dinamično (računalniško) mrežno planiranje tako na ravni nalog, kot TOZD, DO in SOZD? Ali ni mogoče vzrok v tem, da nismo znali predpisati kvalitete proizvoda ali izdelati sestavnih del v predpisani kvaliteti?

Imamo tudi neustrezno tehnologijo. Po moje je vzrok v tem, da nismo znali naročiti ustrezne tehnološke opreme, ki bi bila hkrati vsklajena z ekonomsko računico poslovanja.

Nadalje je tu komercialna in knjigovodstvo. Ali ni prav tu velika rezerva, katero nudi teleinformacijski sistem, ki ga nismo znali dovolj izkoristiti. Za vse akcije nosilcev nalog v TOZD in DO je tudi nujno sprotno poznavanje ekonomskega položaja in to v ustrezni statistično obdelani obliki. Prav tako je nujno, da spremljamo delo vsakega posameznika in sproti ugotavljamo delež, ki ga doprinaša k skupnim rezultatom ter ga temu ustrezno nagradimo.

DO AVTOELEKTRIKA

O inovacijski dejavnosti

Na kratko smo že poročali, da so lansko leto v novogoriški občini prvič razpisali nagrade za najuspešnejše inovatorje leta. Akcijo je razpisala Raziskovalna skupnost novogoriške občine pod naslovom »Inovator — Nova Gorica 81«. Slavnostna podelitev nagrad, plaket in priznanj pa je bila prejšnji četrtek v Novi Gorici.

Med najuspešnejšimi inovatorji iz Gostola, Vozil, Mebla, Salonita in drugimi so bili tudi delavci novogoriške Iskre — Avtoelektrike. Vse zbrane je uvodoma pozdravil predsednik Raziskovalne skupnosti novogoriške občine Dušan Bajc in v daljšem nagovoru poudaril pomen inovacijske dejavnosti v sleherni temeljni, oziroma delovni organizaciji. Povedal je tudi, da je bil odziv na razpisano akcijo nedvomno izredno velik, to razmišljanje pa pripelje do ugotovitve, da se v tozidnih novogoriških delovnih organizacijah ukvarja z inovacijsko dejavnostjo kar lepo število zaposlenih, vendar ponekod niso posvečali dovolj pozornosti ne inovatorjem in ne njihovim dosežkom. Da temu ni tako v novogoriški Iskri pove že podatek, da razpisuje komisija za inovacije sleherno leto »mesec inovacij« in da je prav inventivni dejavnosti posvečena dokajšnja pozornost.

Tako je letos novogoriška Raziskovalna skupnost (za lansko leto) podelila 10 denarnih nagrad, plaket in 12 priznanj 37 inovatorjem. Plakete in priznanje je podeljeval predsednik novogoriške SZDL Lojze Lah, med Iskraši pa so bili tile prejemniki: Denarno nagrado in plaketo sta prejela Jože Markočič in Vladimir Devetak iz DSSS za regeneracijo odpadnega cina (pretaljevanje). Tudi Bojan Besednjak iz tovarne generatorjev in elektronike je prejel plaketo in denarno nagrado za koristno izboljšavo pri valjenju lažajne izvrtine v lažajnih pokrovh za alternatorje.

Skupina strokovnjakov — inovatorski team iz tovarne delovnih sredstev Peter Žizmond, Alojz Černe, Bogomil Bizjak in Drago Vodopivec pa so prejeli posebna priznanja za napravo, ki jo uporabljajo v tovarni generatorjev že preko dve leti za lakiranje statorjev alternatorja.

Med prejemniki priznanj, je bil tudi Igor Terbičan iz tovarne generatorjev in elektronike, ki je uspešno izvedel postopek umerjenja regulatorjev, oziroma kompenzacijo odstopanj sestavnih delov regulatorjev.

Akcija »Inovator — Nova Gorica« bo tekla, oziroma že teče tudi letos, zato naj bo ta sestavek obenem tudi poziv za kar najbolj množično sodelovanje nas Iskrašev.

Marko Rakušček

Andrej Lavrič.

stan proces preobrazbe ljudi od nekvadratnih delavcev do vodstvenih in vodilnih in to na vse možne načine: od dopolnilnega šolanja, internih in eksternih seminarjev, sredstev obveščanja, raziskovalnih nalog itd.

Torej bi radi še posebej poudarili pomen znanja oz. nujnost še večjega vlaganja vanj? Najbrž ker kot razvijalec lažje vidite prednosti, ki bi jih na tem področju lahko dosegli v naslednjih letih?

Dejstvo je, da na svetovnem trgu pada cena večini komponent in da je vedno večji delež znanja, ki ga moramo vložiti v končno napravo ali sistem. Nadalje nam znanje lahko krepko pospeši razvoj. Vemo za našo kronično bolezen, da dela veliko premalo razvijalcev na posameznih naših nalogah ali, da je teh nalog preveč in jih ne zmoremo pravočasno zaključiti. Po drugi strani pa se veliko premalo poslužujemo računalniške sinteze ter analize vezij in sistemov. Računalnik nam lahko vse pogosteje nadomesti drago in počasno ek-

perimentiranje, vezano na usluge in material.

Nadalje lahko tudi predvidevamo, da bo delež materiala v končni ceni izdelka vedno manjši in, da zato material v bodoče ne bi smel biti kritični faktor. Ena naših največjih slabosti je, da ne znamo pravočasno naročiti uvoznega in domačega materiala za razvoj in proizvodnjo.

Edina rešitev je unifikacija materiala, ki bi bil vedno na razpolago v priročnih skladiščih, vsaj za razvoj in sprotnega planiranja nabave materiala za proizvodnjo, kjer bi bili v računalniškem programu zajeti poleg tržnih potreb, vrste materiala za posamezne artikle tudi dobavni roki za material. Na ta način bi se že lahko izognili kopičenju materiala v skladiščih.

Kaj lahko dodate k prej omenjenim ugotovitvam iz ankete?

Glede počasnosti in nekvadratnosti uslug bi opozoril, če morda nismo pozabili na dinamično (računalniško) mrežno planiranje tako na ravni nalog, kot TOZD, DO in SOZD? Ali ni mogoče vzrok v tem, da nismo znali predpisati kvalitete proizvoda ali izdelati sestavnih del v predpisani kvaliteti?

Imamo tudi neustrezno tehnologijo. Po moje je vzrok v tem, da nismo znali naročiti ustrezne tehnološke opreme, ki bi bila hkrati vsklajena z ekonomsko računico poslovanja.

Nadalje je tu komercialna in knjigovodstvo. Ali ni prav tu velika rezerva, katero nudi teleinformacijski sistem, ki ga nismo znali dovolj izkoristiti. Za vse akcije nosilcev nalog v TOZD in DO je tudi nujno sprotno poznavanje ekonomskega položaja in to v ustrezni statistično obdelani obliki. Prav tako je nujno, da spremljamo delo vsakega posameznika in sproti ugotavljamo delež, ki ga doprinaša k skupnim rezultatom ter ga temu ustrezno nagradimo.

DO AVTOELEKTRIKA

O inovacijski dejavnosti

Na kratko smo že poročali, da so lansko leto v novogoriški občini prvič razpisali nagrade za najuspešnejše inovatorje leta. Akcijo je razpisala Raziskovalna skupnost novogoriške občine pod naslovom »Inovator — Nova Gorica 81«. Slavnostna podelitev nagrad, plaket in priznanj pa je bila prejšnji četrtek v Novi Gorici.

Med najuspešnejšimi inovatorji iz Gostola, Vozil, Mebla, Salonita in drugimi so bili tudi delavci novogoriške Iskre — Avtoelektrike. Vse zbrane je uvodoma pozdravil predsednik Raziskovalne skupnosti novogoriške občine Dušan Bajc in v daljšem nagovoru poudaril pomen inovacijske dejavnosti v sleherni temeljni, oziroma delovni organizaciji. Povedal je tudi, da je bil odziv na razpisano akcijo nedvomno izredno velik, to razmišljanje pa pripelje do ugotovitve, da se v tozidnih novogoriških delovnih organizacijah ukvarja z inovacijsko dejavnostjo kar lepo število zaposlenih, vendar ponekod niso posvečali dovolj pozornosti ne inovatorjem in ne njihovim dosežkom. Da temu ni tako v novogoriški Iskri pove že podatek, da razpisuje komisija za inovacije sleherno leto »mesec inovacij« in da je prav inventivni dejavnosti posvečena dokajšnja pozornost.

Tako je letos novogoriška Raziskovalna skupnost (za lansko leto) podelila 10 denarnih nagrad, plaket in 12 priznanj 37 inovatorjem. Plakete in priznanje je podeljeval predsednik novogoriške SZDL Lojze Lah, med Iskraši pa so bili tile prejemniki: Denarno nagrado in plaketo sta prejela Jože Markočič in Vladimir Devetak iz DSSS za regeneracijo odpadnega cina (pretaljevanje). Tudi Bojan Besednjak iz tovarne generatorjev in elektronike je prejel plaketo in denarno nagrado za koristno izboljšavo pri valjenju lažajne izvrtine v lažajnih pokrovh za alternatorje.

Skupina strokovnjakov — inovatorski team iz tovarne delovnih sredstev Peter Žizmond, Alojz Černe, Bogomil Bizjak in Drago Vodopivec pa so prejeli posebna priznanja za napravo, ki jo uporabljajo v tovarni generatorjev že preko dve leti za lakiranje statorjev alternatorja.

Med prejemniki priznanj, je bil tudi Igor Terbičan iz tovarne generatorjev in elektronike, ki je uspešno izvedel postopek umerjenja regulatorjev, oziroma kompenzacijo odstopanj sestavnih delov regulatorjev.

Akcija »Inovator — Nova Gorica« bo tekla, oziroma že teče tudi letos, zato naj bo ta sestavek obenem tudi poziv za kar najbolj množično sodelovanje nas Iskrašev.

Marko Rakušček

Kako čas beži! Že nekaj mesecev je od takrat, ko je zapustil sodelavke in sodelavce Alojz Fornazarič, dolgoletni član Iskre — Avtoelektrike Nova Gorica, nazadnje zaposlen v tovarni delovnih sredstev in odšel v zaslužni pokoj. Zaposlil se je pred 19 leti, 21. septembra 1962 in veskozi je vestno in prizadevno opravljal zaupane mu naloge. Poln veselja in vedrine je pred nekaj dnevi sprejel sodelavki in sodelavce na svojem domu v Vrtojbi, kjer jim je pripravil nepozabno popoldne kot zna le on, v spomin na devetnajstletno delo v Iskri pa so mu poklonili fotoaparati. Gornji spominski posnetek pa je nastal pred vhodom v njegovo tiho in mirno domačijo.

POTREBE PO SODELAVCIH

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektovno zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščene sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za vodilna in vodstvena dela in naloge. V glasilu, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, Š 11, telefon 213-213, int. 21-25.

Iskra — Elektrozeveze, TOZD RZ

1. Vodja montažnega servisnega oddelka
Pogoji: FZE II. st., 5 let delovnih izkušenj, predviden OD 15.000 din.

2. Konstruktor sestavov
Pogoji: FZE I. st., predviden OD 11.000 din

3. Konstruktor sestavov
Pogoji: Fakulteta za strojništvo I. st., predviden OD 11.000 din.

4. Tehnični risar
Pogoji: tečaj tehničnega risanja, 1 leto delovnih izkušenj, predviden OD 7.000 DIN

TOZD PMD

1. Pomožni galvanizer — 2 sodelavca
Pogoji: Poklicna šola galvanske stroke ali osnovna šola z 2-letnimi delovnimi izkušnjami, predviden OD 11.000 din

TOZD TTS

1. Sestavljalnik TK naprav
Pogoji: priučeni delavec, uspešno končana osnovna šola, 3 leta delovnih izkušenj, predviden OD 8.000 din

2. Elektronaviljalnik

Pogoji: uspešno končana osnovna šola, 1 leto delovnih izkušenj, predviden OD 7.000 din

Delo je za nedoločeno čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov Iskra Elektrozeveze, kadrovska služba, Stegne 11, Ljubljana

ISKRA

Industrija za telekomunikacije in računalništvo
KRANJ, n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke TOZD TOVARNA AVTOMATSKIH TELEFONSKIH CENTRAL KRANJ

vabi k sodelovanju

dinamične, inventivne in iniciativne strokovnjake

za opravljanje del pri razvoju, tehnologiji, proizvodnji in kontroli lastnega telekomunikacijskega sistema. Nove sodelavce nameravamo zaposliti na naslednjih strokovnih področjih:

- mikroprocesiranje
- multiprocesiranje
- medprocesorsko komuniciranje
- komuniciranje človeka s sistemom
- programiranje sistemov v realnem času
- razvoj digitalnih in analognih vezij
- PMC komutacije
- digitalni integrirani telekomunikacijski sistemi
- digitalno procesiranje signalov
- zajemanje in komutacije podatkov
- mehanska konstrukcija za elektronski sistem
- teorija diskretnih sistemov, zanesljivosti, čakajočih vrst in prometa
- projektiranje in razvoj kompleksnih preizkusnih sistemov
- razvojne naloge s področja filozofije preizkušanja
- raziskovalna dela s področja zanesljivosti in sistema vzdrževanja
- razvojne tehnologije
- projektiranje strojev in linij

Za opravljanje naštetih del vabimo k sodelovanju:

- DOKTORJE IN MAGISTRE ELEKTROTEHNIČNIH, MATEMATIČNIH IN FIZIKALNIH ZNANOSTI
- DIPLOMIRANE INŽENIRJE ELEKTROTEHNIKE, RAČUNALNIŠTVA, TELEKOMUNIKACIJ, INDUSTRIJSKE ELEKTRONIKE, FIZIKE, MATEMATIKE IN STROJNIŠTVA
- INŽENIRJE ELEKTRONIKE IN STROJNIŠTVA

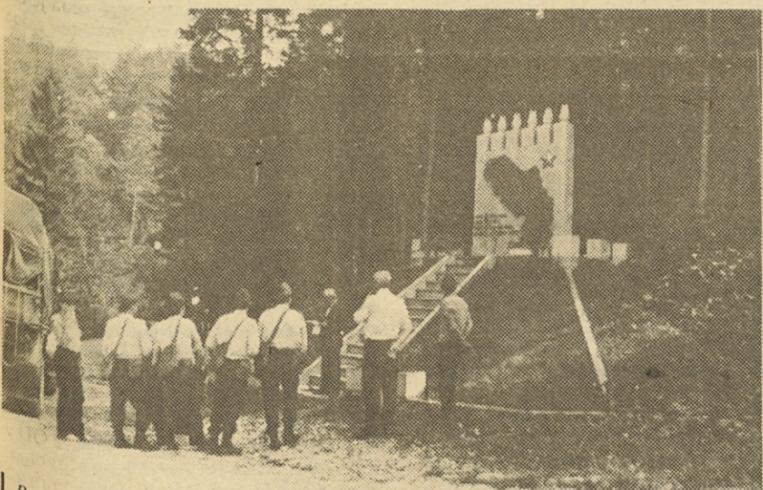
Za vsa dela so zaželeni ustrezne delovne izkušnje, kandidate urez prakse pa bi zaposlili na pripravniških delovnih nalogah.

NOVIM SODELAVCEM NUDIMO:

- Strokovno in znanstveno izpopolnjevanje ter sodelovanje z domačimi in tujimi znanstvenimi in produkcijskimi institucijami
- nagrajevanje glede na sestavljenost opravljenih del in nalog, individualno učinkovitost, iniciativnost in inovativnost
- pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov v skladu s samoupravnim sporazumom o urejanju stanovanjskih zadev

Vsi zainteresirani kandidati lahko dobijo dodatne informacije o delu in delovnih pogojih, vključno z ogledom delovnih prostorov v TOZD ATC na Laborah.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA TELEMATIKA KRANJ, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 KRANJ, z oznako: »ZA TOZD ATC«.

Postanek ob spomeniku iz NOB.

PRIPRAVE NA POHOD PO POTEH IX. KORPUSA

Kako izredno velikega pomena je obujanje tradicij našega narodnoosvobodilnega boja in težkih dni naše revolucije se zavedajo tudi mladi iz novogoriške Iskre — Avtoelektrike. Da je se kar najbolj podrobno in iz »prve roke« seznanili z legendarnim IX. korpusom, pripravljajo veličasten pohod po poteh borcev devetega korpusa, ki bo 17. in 18. aprila.

Priprave na to pomembno akcijo so tekle že v začetku prejšnjega meseca. Želja mladinske pohodne čete iz Avtoelektrike in konference osnovnih organizacij je, da bi pohod kar najbolje uspel in da bi se ga udeležilo čimveč Iskrašev, pa tudi drugih, saj so povabili tudi pohodnike iz združenih PTT podjetij in RTV. Iz prvih ocen je že moč razbrati, da bo vseh pohodnikov kar okrog 60, to pa je že prava majhna četa, ki bo stopala po istih stopinjah, kot prekaljeni borci devetega korpusa.

Zborno mesto udeležencev bo pred skupščino novogoriške občine, ob deveti uri pa bo odhod. Pot bo vodila preko razgledne točke Kekek do Ravnice, kjer bo prvi postanek. Do vasi Trnovo ni več daleč, prav tu pa bo ob spomeniku padlim prvi daljši postanek, kjer bodo pohodnikom preživelci borci iz te vasi pripovedovali o bojih v NOB in zanimive dogodke iz naše revolucije.

Po končanem pripovedovanju se bodo udeleženci pohoda podali na Lokve. Tudi tu se bodo ustavili ob spomeniku in poslušali pretresljive pripovedi borcev iz Lokve. V hotelu Poldanovec, kjer bo tudi prenočišče pa bo spoznavni večer, utrjevanje vezi in prijateljstva, tovariško srečanje mladih iz različnih koncev naše lepe ožje domovine.

Naslednji dan bo v jutranjih urah odhod proti Laznam. Spet bo postanek pri spomeniku ter srečanje s preživeli borci. Pot vodi naprej proti partizanski G. Trebuši, kjer je bil glavni štab IX. korpusa. Ob spomeniku bodo ponovno prisluhnili pretresljivim dogodkom iz teh krajev, zatem pa bo kosilo — pravi vojaški pasulj, ki ga bodo pripravili kuharji iz obmejne karavle Lokvica na Krasu, razdelili pa ga bodo na prostem, torej prav tako, kot so se hranili borci IX. korpusa.

Z novonabranimi močmi se bodo povzpeli še do vasi Čaven, kjer bo tudi zaključek dvodnevnega pohoda, zaradi utrujenosti pa bo organiziran avtobusni prevoz do Nove Gorice.

Prijetno bo združeno s koristnim, pravijo organizatorji, še bolj pomembno pa je vsekakor to, da bo ta pohod eden izmed največjih kamnov v mozaiku obujanja in obnavljanja tradicij NOV in naše socialistične revolucije.

Marko Rakušček

Pogodbeno sodelovanje

V sredo, 24. tega meseca je bila v prostorih poslovne stavbe Centra sistemov za avtomatizacijo v Stegne 15 b podpisana pogodba med delovno organizacijo Iskra Avtomatika in Tovarno industrijske opreme in konstrukcij »Kovinarska« iz Krškega. Pogodba zajema dobavo opreme in izvedbo storitev za investicijski projekt Ine iz Zagreba na objektih v Zadru in Ivaničkom Grabarju blizu Zagreba. Nosilec projekta je Kovinarska, glavni projektant pa Mašino—projekt. Poleg Avtomatike sta v izvedbeno dela vključena še ITAS iz Kočevja in Monting iz Zagreba. Vrednost celotne investicije je ocenjena na cca. šeststo milijonov dinarjev. V tej vsoti so zajeta tako tehnična dokumentacija in projektiranje obeh objektov, priprave in izvedba gradbenih del, nabava in montaža opreme s testiranjem ter vodenje inženiringa. Gradnja projekta se deli v dve fazi.

Zadar in Ivaničko Grabarje

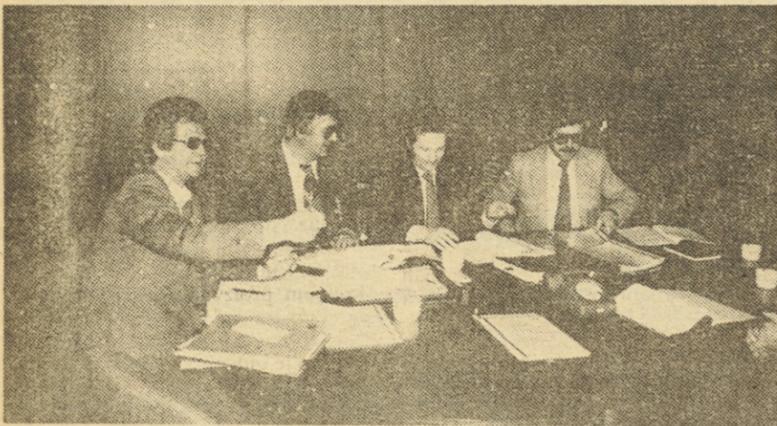
V luki Baza—Zadar bo investitor v skladu s programom zgradil v dolžini 85 m novo postajo za pretovarjanje, skladiščenje in mešanje posebnih vrst cementa, ki se uporablja pri naftnih vrtnah. Zmogljivost treh linij, prek katerih bodo tovor pretovarjali z ladij — cistern v skladiščne silose bo tri tone tovara na minuto. Medtem ko imajo skladiščni silosi 960 m³ volumskega prostora.

Nizka produktivnost, dotrajanost strojnega parka, tehnološka nekompleksnost ter ekološki in transportni razlogi v dosedanjem obratu za pripravo cementa za naftne vrtnice, so narekovali potrebo po izgradnji novega objekta v Ivaničkom Grabarju. V skladiščnih prostorih bodo lahko shranjevali poleg drugega materiala na 180 m³ tudi omejeno vrsto cementa.

Dolgoletno sodelovanje s Kovinarsko

Da smo si v Avtomatiki pridobili zaupanje investitorja za omenjeni projekt, je v veliki meri pripomoglo dolgoletno skupno delo na izpopolnjevanju tehtalno—dozirnih sistemov s Kovinarsko. Le—ta je večji del vlaganj namenila izgradnji mehanskih konstrukcij z vso potrebno dozirno opremo. Iskra pa je razvila elektronske, tehtalno dozirne sisteme, krmilne sisteme (programabilni avtomat PA—30) ter drugo potrebno kontrolno—merilno opremo.

Na osnovi skupnega sodelovanja na programu asfaltnih baz peskarn itd. so dosedaj postavili v Jugoslaviji cca. 30 objektov. Zaradi preusmeritve v industriji, uvajanja novih tehnologij, razmaka novih komponent itd. so nadaljnje sodelovanje prenesli na področje živilske, kemične industrije ter tehnoloških linij.

Med podpisom pogodbe o sodelovanju.

Iskrin delež

V celotnem projektu je Iskrin delež ocenjen na cca. petdeset milijonov dinarjev. Na osnovi skupnih, predhodnih dogovorov pri opredelitvi projekta je avtomatika pogodbeno vezana kot:

- 1. glavni dobavitelj krmilno—dozirne opreme, pnevmatskih komponent in druge elektro opreme in sicer:
 - elektronske tehtalno—dozirne naprave (statično tehtalne naprave za merjenje mase v sprejemnih in oddajnih silosih in večkomponentne elektronske tehtnice za doziranje mase po vnaprej izbranih recepturah. Za omejene naprave so v Avtomatiki lani uspeli pridobiti ateste s strani Zveznega zavoda za mere in plemenite kovine
 - krmilne opreme, realizirane s tehničnim sistemom PA—30
 - jakotčne energetske elektro opreme, kamor sodi klasična krmilna oprema
 - posluževalnega pulta za opravljanje kompleksnega procesa
 - merilne opreme (nerilne doze, povezovalni kabli itd.)
 - pnevmatske komponente (avtomatizirani pnevmatski zasuni)
 - in druge pripadajoče opreme.
- 2. Glede na to, da predstavlja Iskrin prispevek v omenjenem projektu širšo, sistemsko ponudbo, sodelujejo naši strokovnjaki tudi pri projektiranju, konstrukcijskih rešitvah pri vgradnji merilnih senzorjev, storitvah pri zagonu, oz. pri testiranju ter v raznih komisijah in inšpekcijskih službah ob samem prevzemu objektov.

S tako zastavljenim programom, torej kot pomembnejši ponudnik tehtalno dozirnih sklopov, sta med drugim opremili tudi Izolirko, Plivo, Siporeks itd. Iz tega programa skupnega sodelovanja nudijo določene sklope tudi partnerjem v ČSSR.

Skupno so izdali tudi več ponudb za ostala področja SEV in v tretji svet. Za vnaprej načrtujejo sodelovanje s Samoupravnega sporazuma o trajnem poslovno—tehničnem sodelovanju. Na osnovi tega bo potrebno še konkretno opredeliti in verificirati programsko—tehnično sodelovanje in poiskati skupna izhodišča, ki bodo skozi kvalitetno ponudbo zadovoljile tako domači, kot tuji trg. S.D.

Vezisti Gorenjske pregledali uresničevanje programa

Na drugi seji pododbora vezistov NOV Gorenjske so se navzoči pogovarjali o uresničevanju nalog iz letošnjega programa dela.

Aktivni, ki sedaj v vseh občinah prizadevno delujejo, bodo dopolnili evidenco in popisali vse nove člane. Predvidoma 5. junija bo organizirano srečanje z delavci Iskre v Otočah ali Lipnici. Občinski aktivni se bodo letos vsaj enkrat sestali, obravnavali svoje probleme in naloge ter predlagali delegate za novi pododbor. Volilna skupščina bo

Vse več proizvodne opreme z domačim znanjem

Tovarna polprevodnikov je gotovo med proizvajalci elementov za elektroniko tehnično nekje pri vrhu. Zato pa je tehnologija zelo važna, tako za izdelavo čim bolj kvalitetnih izdelkov, kot tudi za čimvečjo storilnost. »Avtomatizacija in mehanizacija delovnih postopkov so življenjska nuja,« pravi vodja proizvodnje inženir Stašo Majcen.

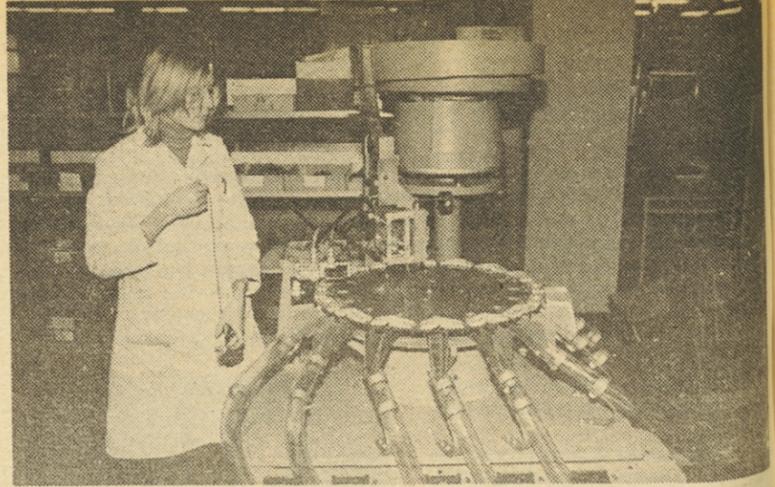
V trboveljski Iskri ugotavljajo, da so sicer zadovoljivo opremljeni, vendar menijo, da le težka držijo korak s svetovnimi proizvajalci. Proizvodna oprema je nekako v podobnem položaju, kot elektronika — hitro zastari. Ker pa se po svetu neprestano dviga kvaliteta, zanesljivost, cene padajo, je treba s svetovnimi proizvajalci v korak tudi z inovacijami, z novimi sodnejšimi postopki in zlasti z avtomatizacijo.

Prav tu pa se zdaj rado zatakne. Posodabljanje je nujno vezano na uvoz najzahtevnejših strojev in naprav, zlasti tistih visokoproduktivnih. Ker pa je uvoz investicijske opreme tako omejen, je treba misliti na drugačne rešitve. In v Trbovljah so se lotili zadev sami z lastnim znanjem, izkušnjami in v lastnih delavnicah.

Razvojniki, konstrukterji, tehnologji in še kdo so stopili skupaj in skonstruirali vrsto bolj in manj zahtevnih priprav za posodobitev proizvodnje. To je pravzaprav permanentna naloga strokovnega kadra v tovarni, vendar so si letos naložili, da bodo čimveč že obstoječih postopkov racionalizirali, avtomatizirali in mehanizirali. Precej teh racionalizacij je že uresničenih. Spet druge imajo v delu konstrukterji in nekatere že uresničujejo v strojnih delavnicah.

Stašo Majcen meni, da je še precej delovnih operacij, ki bi jih bilo mogoče avtomatizirati, seveda z različnimi rešitvami in stroški tudi. Tako bi dosegli predvsem precejšnjo raven humanizacije dela in razbremenili delavce. Saj vsi poznamo načelo tehnologov: delavec naj stroj nadzoruje, ne pa da mu delavec streže. Vendar je uresničevanje tega načela pogojeno z materialnimi možnostmi in seveda tudi s strokovnim znanjem.

V Polprevodnikih ne manjka ne znanja, ne dobre volje in tudi precej sredstev vlagajo v sodobnejšo, kvalitetnejšo in tudi bolj humano proizvodnjo. Na ta način delavec z mnogo manj truda proizvede več in tudi kvaliteta v takih pri-

Sortiranje diod v Polprevodnikih.

merih zraste, saj se vse bolj izključuje človeški faktor. Tak primer je nalaganje skeletov. Operacija ni prezahtevna, psihološko pa je utrujajoča.

Tudi letos so v Polprevodnikih predvideli precejšnje povečanje proizvodnje tako v proizvodnji 1 amperskih diod oz. aksialnih diod, to pa v glavnem z novo, doma skonstruirano in doma izdelano opremo. Nekoliko že računajo na povečanje letos, še večji skok pa naj bi na tej opremi naredili drugo leto.

Seveda pa v proizvodnji tudi težav ne manjka. Kar kronicno pomanjkanje materiala jih pesti. Tudi z delavci ne gre vse gladko. Ker imajo zaposlenih večino žensk, je seveda izostajanje z dela precejšnje. »Bolniška«, nega otrok pa porodniški dopusti, vse to seveda delavki pripada, vendar se v proizvodnji odsotnost pozna.

Na srečo imajo zelo dobro in prizadevno materialno pripravo proizvodnje, kot je nabava, skladiščna služba in drugo, da kljub pomanjkanju materia-

lov v osnovni proizvodnji do zastojev ne prihaja. Lov za repromateriali čutijo nabavniki pa morda včasih na prvih fazah proizvodnje, kot je vlečenje kristala, v večjih oddelkih pa že lani in letos teče proizvodnja nemoteno. Le vodilni ljudje čutijo večno negotovost, če bo uspelo pravočasno nabaviti material, da se trakovi ne bi ustavili. Nekajkrat je manjkalo le nekaj dni pa bi vse obstalo. No, nabava je uspela zagotoviti vse potrebno.

Ob tem naj omenimo zanimivo primerjavo. Inženir Stašo Majcen pravi, da se v Trbovljah s kvaliteto proizvodnje lahko merijo z renomiranimi svetovnimi proizvajalci. Primerjava organizacije dela v jugoslovanskih podobnih tovarnah, ali na Poljskem govori v prid trboveljskim Polprevodnikom. Naredijo 2 do 3—krat več v enakem času, »vsaj za 1 amperske diode bi si upal z gotovostjo trditi,« pravi Stašo Majcen.

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI ŽUŽEMBERK

Proizvodnja in prodaja dobro potekata

Januarja so v žužemberški Iskri bolj skeptično gledali na letošnje poslovno leto. Proizvodnja ni stekla najbolje pa tudi z naročili so bili slabše pokriti. Po pregledu januarskih, februarjskih in marčevskih podatkov, pa se je pokazalo, da so zamujeno nadoknadili in, da so po mrežnem planu za letos že »na tekočem«.

Računajo, da so prvo trimesečje naredili toliko, kot so zapisali v letni program — se pravi 30% letnega načrta. Hkrati tudi dobro prodajajo, kar velja zlasti za domači trg. Malo slabše je v izvozu, kjer načrtov ne izpolnjujejo po dogovorjeni dinamiki. Prva dva meseca ni bilo dovolj naročil, marca pa je bilo že bolje. Ko pa naj bi izvozili več, so nastale težave pri nabavi potrebnih repromaterialov, tako domačih kot iz uvoza. Računajo, da bodo tam nekje do maja položaj normalizirali in uresničili tudi izvozni načrt.

Upajo, da bodo realizirali ves predvideni izvoz. V okrog 400 tisoč dolarjev izvoza načrtujejo s prodajo fluorescenčnega starterja, za katerega pa še ni izvoznih naročil. Kondenzatorski program že izvažajo in več možnosti je, da bodo ta del izvoza v celoti realizirali.

Fluorescenčni starter je v žužemberški Iskri zelo zanimiv nov program. Za varčevanje z električno energijo vse bolj uporabljajo »varčne« neonske cevi, vsaka cev pa rabi svoj starter. Možnosti za plasma je dovolj. Teh starterjev pri nas primanjkuje. Izdeluje jih TEŽ, toda zelo malo. V Jugoslaviji pa jih rabimo okrog 15 milijonov kosov

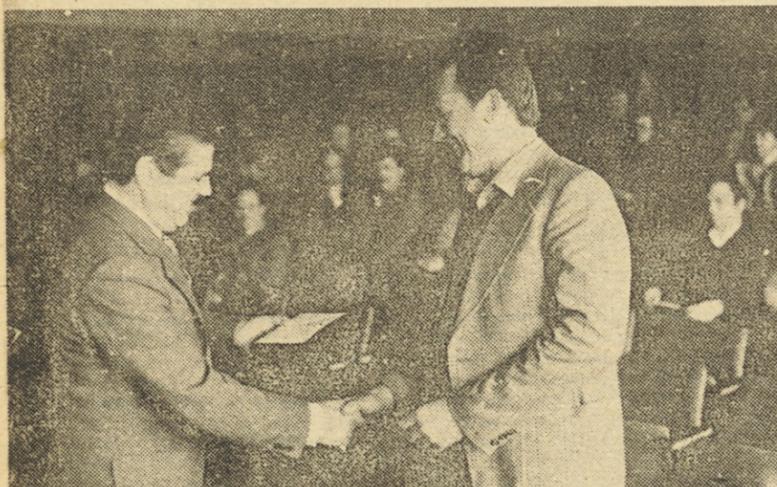
letno. Večino tega smo doslej uvozili. V Žužemberku pa računajo, da bodo pokrili večino potreb po teh starterjih.

Trenutno proizvajajo »klasične« elektromehanske starterje, končujejo pa razvoj elektronskega starterja, ki je nedvomno boljši in enostavnejši. Ta proizvod pa ima tudi tepe možnosti za izvoz. Predvsem pa je ta proizvod zelo uspešna zamenjava uvoza, saj smo jih doslej v Jugoslavijo uvozili okrog 10 milijonov kosov.

Ker letos pripravljajo v Žužemberku večjo investicijo za novi program večslojnega kondenzatorja, so že kar malce na trnih. Imajo že vsa potrebna dovoljenja in upajo, da bo do začetka aprila urejena tudi finančna konstrukcija in bo odlagan konec. Menijo, da bo gradnja stekla maja in, da bodo po dobrem letu stekli stroji v novem delu tovarne.

F. Kotar

DOPISUJTE
V
ISKRO

K članku o inovatorjih v Avtoelektriki na prejšnji strani: predsednik SZDL predaja inovatorju Bojanu Besednjaku iz TOZD GE nagrado in plaketo.

predvidoma v oktobru, v okviru srečanja z delavci PTT Gorenjske na Primskovem v Kranju.

Na seji so predlagali pet članov, ki bodo brezplačno letovali v počitniških domovih PTT. Sklenili so tudi, da se nadaljuje z zbiranjem gradiva za monografijo, na osnovi vprašalnikov, ki so jih prejeli vsi člani. Najbolj prizadevne zgodovinske krožke so predlagali Sekciji vezistov NOV Slovenije za podelitev posebnih priznanj.

Vzpostavljeno je tudi sodelovanje z vojno pošto v Radovljici, s katero se bo pododbor dogovoril o srečanjih, o udeležbi vojakov na proslavi vezistov in drugih skupnih akcijah.

Na seji je bil tudi predstavnik radio kluba iz Lesc. Vezisti so sklenili, da bodo podprli radioamaterje, ki imajo prostorske in finančne težave.

Glede predlogov za odlikovanja za udeležbo vezistov v NOV in posebno aktivnost po vojni, imajo zadeve urejene šele v jeseniški občini, drugod pripravljajo predloge. Temu občutljivemu vprašanju sta posebno pozornost posvetila radovljiški in kranjski aktiv vezistov.

Alojz Hafnar, predstavnik Kurirjev Gorenjske je veziste povabil na srečanje kurirjev, ki bo letos 15. maja na Planini pod Golico.

Naslednja seja pododbora bo prav tako na Mlaki v Radovljici. Sešli se bodo sredi maja in se dogovorili o konkretnih nalogah in programih srečanj z JLA in delavci Iskre ter PTT.

Branko Elenkuš

TOZD Montaža, Spodnja Idrija — V sredo, 24. marca, smo med obiskom temeljne organizacije »pokukali« tudi v sejno sobo, kjer se je pričel seminar z naslovom »Človek v delovnem procesu.« Gre za obliko izobraževanja v tej TOZD, ki ga izvaja Iskrin Biro za industrijski inženiring. Seminarja so se udeležili vsi delovodje, urejevalci, vzdrževalci in tehnologji, trajal pa bo dva tedna po tri ure na dan. Ob zaključku bodo morali udeleženci seminarja opraviti tudi ustni preizkus znanja. Za nemoten in uspešen potek seminarja so za vse udeležence organizirali kosilo, povrnjene pa bodo dobili tudi prevozne stroške!

V Iskrin izvoz vložiti čimveč znanja!

»Na Zahodu je v nekaterih organizacijah običaj, da mlade ljudi pustijo v divji naravi same, kjer naj bi se naučili preživeti. Zunanjetrgovinska šola Iskre ima podoben namen. Sedanji slušatelji naj bi samostojno, s samoiniciativno preživeli v konkurenčnem boju na zunanjih trgih,« je dejal rektor ljubljanske Univerze prof. Ivo Fabinc na pogovoru z Iskraši, ki se šolajo na Zunanjetrgovinski šoli v Škofji Loki.

Iskrinim programom, konkurenco in dobavami.

»Ob prisposobi kako preživeti v naravi je treba razmisliti, kako preživeti na svetovnem trgu, ki odpira vse več perečih vprašanj, tudi nerešenih. Taka vprašanja so odnos Sever — Jug, se pravi razviti — nerazviti, dalje vprašanje onečiščenja okolja in ostala ekološka vprašanja. Tu je še vprašanje previsoke natalitete in prav v deželah v razvoju. Vendar menim, da je z racionalno strategijo taki korporaciji, kot je Iskra možno preživeti. Tu so še vprašanja »močnih«, ki se koncentrirajo v bloke in širijo vsak svoje interesne sfere. Tudi to je faktor, s katerim moramo računati. Tu je še »dobra stara Evropa« s svojo modrostjo, ki je močno gospodarsko koncentrirana v EGS. Japonska s svojim bliskovitim vzponom, prodorom v svet in uspešnostjo,« je dejal rektor Ivo Fabinc.

Vprašanja slušateljev so sogovornike enostavno zasula. Podvprašanja posameznim strokovnjakom, Iskrinim ljudem in zastopnikom mednarodnega tr-

akumulacija je le tam, kjer je izdelek na najvišji stopnji finalizacije. Postopno se rentabilnost veča, od surovine, prek polizdelkov in komponent, vse do najvišjih sistemov. Razpravljali so ugotovljali, da imamo tudi v Iskri značilne primere prve in najvišje »vgrajenosti« znanja in temu ustrezne ekonomske rezultate, tako na domačem trgu, kot tudi v izvozu, na čemer je bil pravzaprav podarek v tem pogovoru.

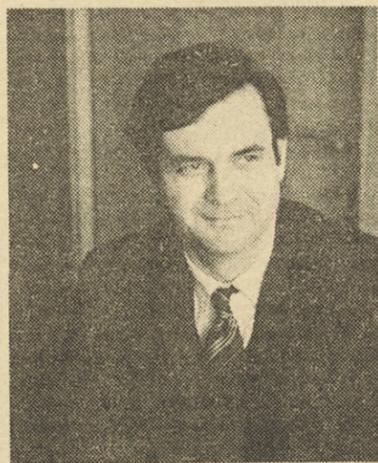
Za primerjavo so vzeli mali elektromotor in izdelke laserske tehnike, oz. elektrooptike. Elektromotor je zelo »obremenjen« z drago pločevino, ki je največkrat še uvožena. Podobno je z bakrom, oz. bakreno žico. Poleg tega je v elektromotorju mnogo živega dela, ki je spet drago. Na drugi strani pa imamo izdelke elektrooptike, ki jo je razvilo komaj kakih 20 strokovnjakov, izdelki pa so se pokazali za visoko rentabilne in imajo sorazmerno visoko konkurenco na svetovnem trgu. Primerjava je zgovorna in zlasti poučna, ker je vzeta iz prakse, takorekoč danes.

Zanimiva je bila tudi misel v odgovoru profesorja dr. Ferdinanda Trošta. Dejal je, da se v naši industriji pogostokrat obnašamo kot Francka v Cankarjevem delu Na klancu. Tekla je in tekla pa ni dohitela voza. Naša industrija pa nekako ne ujame temo svetovne tehnologije, ali še bolj tehnologije. Zmogljivosti, tudi najdražje in najsodobnejše so pogostokrat zasedene le delno. Draga tehnološka oprema teče 8 ur dnevno, namesto da bi tekla 24 ur in ustvarila z množično proizvodnjo cenovnih izdelkov. Cenena in kvalitetna proizvodnja pa seveda pomeni konkurenčnost in konkurenco. Navsezadnje je to tudi stabilizacijska naloga, vsaj zapisali smo tako.

Dalje so menili na razgovoru, da premalo upoštevamo in izkoristimo naš jugoslovanski specifičen položaj. Pozabljamo tudi, da je jugoslovanska znanost o gospodarjenju še mlada, pravtako izkušnje. Morda smo prav zato preveč »klasično tog« in se prepočasno prilagajamo hitrim spremembam položaja na svetovnem trgu. Premalo znamo rabiti svoje specialne zmogljivosti za prav specialna področja in poiščemo možnosti na svetovnem trgu, kjer je pač število možnosti praktično neizčrpno.

Precej je bilo tudi pogovorov o sedanjem položaju pri našem uvozu in izvozu in težavah ob ostrih in predvsem zapletenih predpisih. Ob tem se ob zapletenih trgajo reprodukcijske verige, kar včasih pomeni nepopravljivo škodo. Na dan so prišle tudi dileme, ali z deviznimi sredstvi upravljati samoupravno ali jih koncentrirati v federaciji. Razpravljali so menili, da je najbolj stimulativna in učinkovita samoupravna pot.

Morda je bila še najbolj nova in sveža misel o prestrukturiranju Iskrinim programov. Vprašanja in odgovori so namreč izražali mnenje, da bi se morala Iskra bolj skoncentrirati na izdelke, v katerih je vgrajenega največ znanja in, ki imajo največjo konkurenco na trgu. Tem vejam bi bilo treba dati več prednosti in si tako zagotoviti tudi višjo stopnjo ekonomike. FY

Vladimir Murko.

delo in sredstva in nam omogočajo nabavo repromateriala in izvoz po maloobmejnih sporazumih

— v preteklem letu je TOZD RZ močno koristila vire, ki so temeljili na solastništvu podjetja v maloobmejnem prostoru. Ta sredstva bodo verjetno dosegljiva tudi v letošnjem letu, saj zato že obstajajo uvozni zaključki — vendar se je ta vir izredno zmanjšal.

Prav zaradi tako hitrega zmanjšanja prej omenjenega vira deviz smo se samoupravno povezali z nekaterimi našimi kupci na domačem tržišču, s katerimi skupno nastopamo pri kompletiranju opreme.

Vsa ta prizadevanja še niso zadostovala, in smo zato, da bi si zagotovili življenjsko pomemben repromaterial in

ženja Slovenije so sledila v pravicah rafalih. Ob tem pogovoru in njegovi tehtnosti in zrelosti vprašanj slušateljev Iskrine Zunanjetrgovinske šole moramo reči, da se na tako bister, razgledan in zagnan kader lahko zanesemo.

Ljuban Artič je slušatelj spomnil, da bo v veliki meri od njih odvisna realizacija večanja izvoza v Iskri. »V 7 do 9 letih moramo izvoz dvigniti od lanskih 200 milijonov dolarjev na milijardo dolarjev letno. Ta naloga pa pogosto ni ne enostavna, ne lahka in tudi še nedorečena,« je dejal Ljuban Artič.

Predvsem pa so odgovore prevečale bistvene ali prvenstvene naloge ali če hočete rešitve. Gotovo je na prvem mestu vprašanje vse več znanja. Visoka

— nadalje bomo poglobili mednarodno proizvodno kooperacijo, za katero upamo, da bodo veljala določila, kot veljajo v celotni Jugoslaviji tudi za Slovenijo, t.j. da bo odnos izvoz-uvoz v razmerju 1:1.

— na osnovi samoupravnega združevanja sredstev smo se angažirali tudi pri dohodkovnih odnosih na maloobmejnem področju, kjer bomo verjetno plasirali tudi del našega izvoza prek partnerja, ki ga izbira IC

— zaradi velikih težav pridobivanja fizične kvote uvoza, smo nekatere izvozne pogodbe uresničili prek začasnega uvoza na oplemenitvenju. Prednost takšnega sodelovanja je v tem, da kupec sam dostavi uvozni material, mi pa ga dopolnimo z našim materialom in delom. S tem se izognemo obremenitvi fizične kvote uvoza DO in seveda pomanjkanju deviznih sredstev, ki nas bo še nekaj časa pestilo

— prizadevamo si še, da bi prek posebne ustanove uresničili izvoz s pridobitvijo repromateriala po sistemu — uvoz zaradi izvoza, kjer kupec naprav in dobavitelj repromateriala nista iz iste države

— pri dveh pogodbah z domačimi kupci smo se dogovorili, da kupec sam dobavi repromaterial iz uvoza, mi pa vložimo svoje znanje delo in domači repromaterial.

— v naslednjem primeru nastopamo kot kooperant domačega proizvajalca za namenskega kupca. Tu nam nosilec osnovne pogodbe dostavi devizna sredstva za nakup repromateriala.

— v manjši meri se poslužujemo komercialnih kreditov tujih dobaviteljev, saj je to le začasno »drlaganje« problemov

— v določenem primeru nam namenski kupec sam dostavi devizna sredstva in vse uvozne pravice; ugotavljamo pa, da v našem poslovanju ta možnost še ni dosegla tistega obsega, kot ga pričakujemo

— na področju maloobmejnega prometa smo sklenili 2 samoupravna sporazuma prek katerih združujemo

DO INVEST SERVIS

Dogovorjeno dosledno izvajati

»Ob dogovarjanju je preveč besed, potem pa premalo naredimo,« nam je rekla v uvodu v pogovor Marija Korparjeva, sekretarka ZK v Invest servisu. »To kar govorimo, moramo prenesti v življenje, sicer so vse, še tako duhovite misli in konkretni sklepi brez pomena.«

Značilnost dela OO ZK v Invest servisu je razdrobljenost kolektiva po različnih lokacijah in dejavnostih. Blizu 400-članski kolektiv se ukvarja z dokaj različnimi posli in je zato tudi prizadevnost usmerjena na različne cilje, čeprav so vsi namenjeni nemotenemu delu SOZD Iskra. Ta raznolikost pa po svoje prispeva k pestrosti dela in njegovih oblik.

Marija Korparjeva meni, da res nimajo enakega dela kot v kateri od tovarn, vendar je njihovo delo namenjeno enemu samemu cilju: skupnemu reševanju Iskrinim interesov. Prav zato pa je njihova problematika na sejah in sestankih OO Zveze komunistov tako pestra. Dotikajo se vrste dejavnosti Iskrinim delovnih organizacij, TOZD in služb, s katerimi se srečujejo pri vsakodnevnem delu.

Enaintridesetčlanska osnovna organizacija ZK je po članstvu podobna sestavi delovnega kolektiva. Člani so dobro zastopani v neposredni proizvodnji in tudi v režijskih službah. Komunisti so tudi dobro zastopani med delegati v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih, kjer lahko naredijo največ.

Tudi mladina je sorazmerno dobro zastopana med člani ZK. Slabše pa je med nekvalificiranimi delavci ali točneje med nad 80 snažilkami. Sploh je težje med temi, ki so po večini iz drugih krajev in republik, zbuditi zanimanje za kolektivno delo v družbenopolitičnih organizacijah. Ti člani kolektiva preveč jemljejo svojo zaposlitev kot nekaj začasnega. Zato je tudi OO mladine naredila med mladimi novimi sodelavci pravcato akcijo, da bi jih vključila v tok dogajanj v družbenopolitičnih organizacijah in v delo s samoupravnimi organi.

Akcija je bila dobro zasnovana in je tudi obrodila lepe sadove. Mnogo mladih, novih sodelavcev so pritegnili h konkretnemu delu. Organizirali so srečanja in sestanke po različnih lokacijah, kjer ti delavci delajo in tudi čas so prilagodili. Pozanimali so se kje in kako ti sodelavci stanujejo, živijo in kako so se »aklimatizirali« v novem okolju.

V to delo se bo vključila tudi OO ZK in tudi v tej sredini razvila zlasti družbenopolitično delo. »Komunisti moramo biti povsod in zmerom, če hočemo res biti komunisti. Naše naloge so jasne, le izpolniti jih je treba,« pravi sekretarka Marija.

nadomestili drastično zmanjšanje deviz iz prej omenjenega solastništva, pristopili tudi k razvojnemu posegom, ki nam omogoča nadomestitev najbolj obsežnih pozicij uvoženega repromateriala z domačim. Razvoj novih naprav pa poteka tako, da moramo že vnaprej spoštovati njihovo izvozno sposobnost ob čimmanjšem deležu uvoženega materiala.

Potem je tu še klirinško področje. Pri izvozu nanj pričakujemo 5 % delež za združevanje deviz prek SISEOT. Trudili se bomo, da bi dosegli ustrezno

Marija Korpar.

Sicer pa se komunisti Invest servisa močno aganzirajo na vseh področjih dela v domači delovni organizaciji. Imajo po potrebi srečanja z zastopniki družbenopolitičnih organizacij in poslovnimi ljudmi, kjer pretrejejo vsa pomembnejša gospodarska, poslovna, politična in samoupravna vprašanja. Na teh sestankih uskladijo stališča in poiščejo predloge za najboljše rešitve.

Seveda pa na sestankih posvečajo največ pozornosti družbenopolitičnim vprašanjem. Redno spremljajo notranjepolitični in zunanjepolitični položaj. Zadnji čas pa so se precej angažirali okrog volitev. Spremljali so evidentiranje kandidatov za delegate in delegacije. Prav zdaj pa so sredi razgovorov in debat na temo kongresa Zveze komunistov.

Komunisti Invest servisa pogostokrat razpravljajo tudi o gospodarskih vprašanjih in odločitvah. »Položaj našega gospodarstva res ni rožnat, vendar ugotavljamo, da imamo vse možnosti za stabilizacijo položaja. Seveda pa moramo pri stabilizaciji aganzirati vse sile, ne le na sestankih, ampak pri konkretnem proizvodnem, političnem in samoupravnem delu,« je pribila sekretarka Marija.

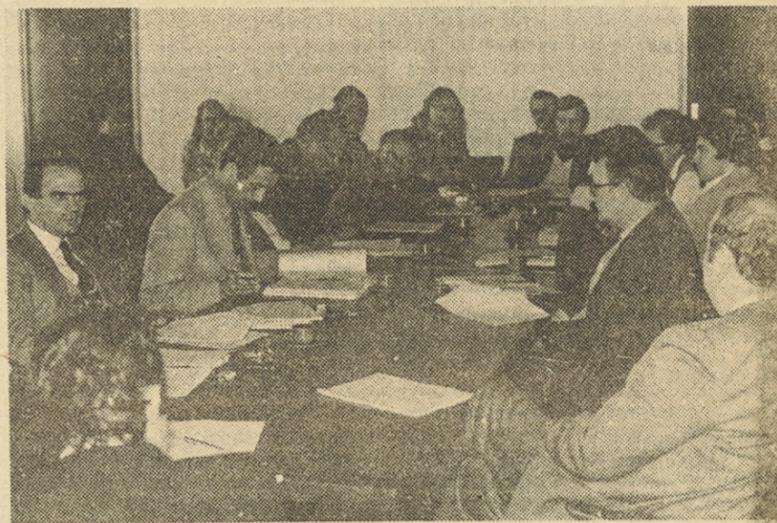
Zato je tudi nerazumljivo obotavljanje nekaterih dejavnikov v Iskri, ko gre za pomembne in konkretne rešitve, pomembne za vso SOZD. Iskra ima namreč zelo jasno načrtano razvojno pot in strateške koncepte. Teh se je treba dosledno držati pa čeprav včasih za ceno žrtvovanja manjših trenutnih koristi.

Sicer tudi v Invest servisu čutijo breme stabilizacije. Zaradi pomanjkanja materiala je včasih oteženo delo vzdrževalcev, saj zdaj ni rezervnih delov pa spet ni žarnic pa neonskih cevi. Vendar z dobro voljo in malce potrpljenja se najde vse, čeprav je treba vložiti več truda in iznajdljivosti.

Prav v stabilizacijskih prizadevanjih pa imajo komunisti Invest servisa zahtevno, a hvaležno nalogo, da v težjih pogojih dokažejo, kaj zmorejo s poglobljenim delom v kolektivu. FY

delno pretvorbo deviz pri OZD, ki bo opravila ta izvoz.

Pri uresničevanju vseh naših prej omenjenih prizadevanj nas precej omejuje fizična kvota, ki je dodeljena naši DO. Posebno še zaradi kasnejše interne razdelitve, ker se pojavljajo velike potrebe sosednjih TOZD, ki niso razvile potrebne palete možnosti za pridobivanje deviznih sredstev. Tu se srečujemo z resnimi problemi, saj nam bo izpad nabave repromateriala zaradi razporeditve fizične kvote lahko resno ogrozil prej omenjene izvozne načrte. B.Č.

ODBOR ZA GOSPODARJENJE IEZE je na svoji 14. seji pretresel gospodarski položaj in proizvodnja v letošnjem letu. Ugotovil je, da je stanje dobro, glede na zunanje prilike. Sprejel je tudi sklepe, oz. predloge DS IEZE o tekočem poslovanju, o sprejemanju letnega programa '82, o kvaliteti in sprejel informacijo o sanacijskem postopku v Mikroelektroniki. Zavzel je tudi pozitivno stališče do investicij v TOZD, Feriti in Keramični kondenzatorji, ki se bosta začeli letos.

Pogovorov, ki so bili v sredo, 24. marca so se udeležili še: prodekan ekonomske fakultete Vlado Flankovič, predsednik SISEOT SRS Janez Bedina, pomočnik predsednika republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje Janez Urbas, namestnik predsednika KPO SOZD Iskra Ljuban Artič, vodstvo Zunanjetrgovinske Iskrine šole in slušatelji šole.

Namen pogovora je bil direktn stik slušateljev zunanjetrgovinske šole z najvišjimi slovenskimi predstavniki, ki se ukvarjajo z zunanjetrgovinsko me-

Na razgovorih o zunanji trgovini v Škofji Loki.

njavo in strokovnjaki s tega področja. Odmerjeni čas je bil prekratek, kar dokazuje, kako zanimiva in živa je bila tematika.

Pogovor se je začel z vprašanjem kompleksnosti svetovnega trga, zlasti na Zahodu, kjer je prav na področju elektronektrike močna konkurenca renomiranih svetovnih proizvajalcev elektronektrike, tako iz Evrope, kot tudi z Daljnega vzhoda in ZDA. V to konkurenco je Iskra vstopila že pred več kot dvajsetimi leti in si do danes nabrala bogate izkušnje. Firmo Iskra resno upoštevajo v Zahodni Evropi in še kje. Je toliko močan faktor v mednarodnem trženju med proizvajalci elektronektrike, da tudi renomirane firme resno računajo z

TOZD RADIJSKE ZVEZE

S prožnejšim poslovanjem do reprodukcijskega materiala

V TOZD Radijske zveze so uspeli v nekaj letih krepko povečati izvoz na konvertibilno področje tako, da od izključno uvozne usmerjene proizvodnje v letu 1979, nameravajo letos že doseči izvoz, nujen za pokrivanje svojih potreb po deviznih sredstvih za uvoz repromateriala s konvertibilnega področja. Kako jim je to doslej uspelo, oz. kaj nameravajo v letošnjem letu še narediti za doseganje teh ciljev nam je IPO TOZD RZ Vladimir Murko povedal naslednje:

»Ob ustanovitvi TOZD Radijske zveze pred dvema leti smo morali ugotoviti, da je naš proizvodni program namenjen skoraj izključno domačemu tržišču, saj smo tisto leto izvozili na konvertibilno področje le za borih 25.000 dolarjev. V naslednjem letu, t.j. 1980 smo naš izvoz že povečali na 180.000 dolarjev, v letu 1981 na 350.000 dolarjev, medtem ko za letošnje leto predvidevamo izvoz v vrednosti več kot 1,5 milijonadolarjev na konvertibilno področje in 1 milijon na klirinško področje.

V tem času smo tudi naredili vse, da bi pokrili naš devizni primanjkljaj, vendar pa je za osvajanje inozemskih tržišč potreben določen čas in predvsem prilaganje programa za konvertibilno področje.

Sedanja ocena nam kaže, da imamo še precej možnosti in smo zato močno povečali obseg izvoznega plana, po katerem pričakujemo večji priliv predvsem konec letošnjega leta. Do tedaj bomo začeli izkoriščati celotno paleto vseh naših uvoznih — izvoznih možnosti, ki so naslednje:

— lasten izvoz na konvertibilno tržišče in priliv deviz za opravljeni izvoz v preteklem letu; tu si največ obetamo od našega novega proizvodnega programa.

Dobro izpolnjujejo načrte

V TOZD Specialni elementi so letos precej dvignili načrt proizvodnje. Računajo, da bodo naredili 12% več kot lani. Brez bistvenega zaposlovanja in ob sorazmerno majhnih vlaganj v proizvodnjo doslej tempo načrtovane proizvodnje kar dobro držijo. Imajo sicer precej težav z reparatoriali, a doslej prav stali s proizvodnjo še niso.

Oster start so naredili v proizvodnji že kar prve dni januarja. Tako je znašala realizacija januarja 9 milijonov din, februarja pa 17 milijonov din. Ob vsem tem pa so oba meseca dosegli tudi načrtovani izvoz, čeprav letos načrtujejo izvoziti 51% več kot lani. Tako kažejo ocene, da bodo v prvem četrtletju izpolnili načrt tako na domačem trgu, kot tudi v proizvodnji za izvoz.

Tudi naročil jim ne manjka. Specialni elementi (SEM) so namreč v načrtova-

nju nekaj posebnega. Ker je večina njihove proizvodnje po naročilu, imajo naročila le za nekaj mesecev naprej. No letos kar dobro kaže. Z naročili so že založenim nekje do srede leta, precej pa jih je že tudi za drugo polovico leta 1982.

Še največ težav v izvozu jim dela negotovost pri režimu uvoza. Za izvoz namreč rabijo precej uvoženega materiala. Pri tem pa ne vedo, kolikšne bodo uvozne možnosti, oz. dozirna kvota.

Direktor Tone Polajnar meni, da bo letošnje leto nekako »normalno«, tako po proizvodnji, kot tudi pri trženju, za TOZD SEM seveda. Ob tem pa pravi, da bodo načrtom kos le, če ne bo manjkalo reparatoriala, tako domačega kot tudi uvoženega. Zanimivo je tudi mnenje, ki smo ga slišali v SEM, da se namreč vse bolj čuti upadanje naročil, zlasti tistih, ki so odvisna od investicij.

F. Kotar

AKCIJA ZA LEPSI VIDEZ KRANJA IN OKOLICE

Čiščenje delovnega okolja

Delovne organizacije Iskre v Kranju se bodo 10. aprila pridružile skupni akciji za čiščenje mesta. Mladi delavci bodo skupaj s TOZD Vzdrževanje s prostovoljno delovno akcijo očistili tovarniška dvorišča in okolice temeljnih organizacij. Akcija, ki je stekla v Kranju, naj ne bi bila le enkratno spomladansko čiščenje, ampak stalno prizadevanje za čistejše okolje. Treba bo začeti tudi spreminjati obnašanje nas samih, saj najbrž nihče noče bivati in delati v umazanem in neurejenem okolju.

Delegati zborov kranjske občinske skupščine so na svoji zadnji seji naslovili na občane in delovne ljudi poziv za lepši videz mesta in okolice. Sprejeli so program akcije, v katerem so navedeni nosilci od krajevnih skupnosti do organizacij združenega dela, inšpekcij, šol in vrtcev. Poziv je namenjen vsem. Glede na vse dosedanje pripombe v delegatskih klopetih, na cesti, kjerkoli, je to akcija, ki delovne ljudi in občane živo zadeva in zato uspeh ne sme izostati.

MORAMO SE ZGANITI

Delovno okolje, predvsem dvorišča in okolice Iskrinih tovarn so zelo neurejene in onesnažene. Tudi nepokrite »skladiščne«

površine so zanemarjene; tako je neurejeno odlaganje kovin, rabljenih kemikalij in čistilnih sredstev. Poseben problem predstavlja gradbeni material, raztresen na vseh koncih. To so glavna žarišča nerada in nesnage, ki terjajo od nas, da jih spravimo v nek red. Posledično zanemarjenega okolja je toliko, da jih enkratno čiščenje ne bo moglo odpraviti v celoti.

Zavest o pomenu varstva okolja in človeka v njem je sicer prebujena, ni pa utemeljena s potrebnim znanjem in delovno disciplino, slabo je tudi nadzorstvo in še slabša (preblaga) kaznovalna politika. Marsikatera težava ne bi nastala, če bi pri razmeščanju dejavnosti in objektov ravnali dovolj daljnovidno in odgovorno. Nekaj objektivnih okoliščin za tako neurejeno stanje sicer obstaja (pomanjkanje ustreznih skladiščnih prostorov in deponij za odpadke), kar pa ni opravičilo. Odgovornost vodilnih in vodstvenih delavcev je močno popustila, zato bo potrebno razmišljati, kako spremeniti njihov odnos do čistega in urejenega delovnega okolja. Problem gotovo ni rešljiv z ustanovitvijo redarske skupine, saj bi s tem negirali odgovornost vodilnih in vodstvenih delavcev, katerih naloga je tudi učinkovita organizacija dela.

ZA UREJENE TOVARNE MORAMO SKRBE TI VSI

Naša kultura do okolja je bistveno nazadovala. Zato je nujno treba zagotoviti odgovornost dejavnikov v temeljnih organizacijah in službah za vzdrževanje reda in čistote splošnih objektov, prehodov in okolice. Včasih bodo potrebne tudi sankcije proti kršilcem pravil in zakonov.

Za okolje je potrebna dolgoročna skrb in prevzgoja naše miselnosti, saj odnosa do okolja ni mogoče spremeniti čez noč. Znova moramo pregledati svoje prihodnje razvojne načrte, v katere lahko vnesemo elemente zaščite človekovega okolja. Prodrati morata zavest in možnost, da lahko vplivamo na ohranitev svojega okolja.

Tudi v Iskri imamo znanje in zavest, da se lahko primerno organiziramo in dogovorimo

za načrtno in postopno urejevanje našega življenjskega in delovnega okolja. Naš bomo mora biti usmerjen proti stranskim škodljivim produktom, ki nastajajo v proizvodnji, pa jih ne znamo, ne moremo ali največkrat ne čemo obvladovati. Količina odpadkov vseh vrst se naglo veča in neizkoriščena predstavlja resen problem tako za gospodarstvo kot za bivalno okolje.

ODPADKE JE TREBA ORGANIZIRANO ZBIRATI

Odpadne materiale zbiramo tam, kjer nastajajo. Le tako bomo lahko dosegli primerno sortiranje in preprečili onesnaževanje okolja. Odlagati jih je treba le na strogo izbranih in določenih lokacijah. Čimprej moramo preučiti uskladiščene materiale, ki so še uporabni, saj bomo s tem prispevali k varčevanju.

Trdne odpadke lahko odvažamo na ustrezna mesta, več težav je z odpadkami in kemikalijami, saj je z majhno količino onesnažimo veliko vode in napravimo ogromno gospodarsko škodo. TOZD RTC že analizira posamezne vsebine embalaže, ki smo jo vrsto let odlagali brez oznak na tovarniška dvorišča. Nekaj sredstev bo možno prečistiti in nadomestiti drag uvoz, ostale bomo uskladiščili na ustreznem zavarovanem prostoru. Preprečili bomo tudi dovažanje embalaže in strupenih tekočin iz dislociranih temeljnih organizacij ter bolje nadzirali delo zunanjih delavcev, ki opravljajo razna pogodbeno dela v Iskri.

10. APRILA SODELUJTE V ČISTILNI AKCIJI

Predvidevamo, da se bo delovne akcije za čisto okolje Iskrinih tovarn udeležilo veliko mladih delavcev. V akciji bodo sodelovali tudi vsi tisti delavci, na katerih že sedaj sloni odgovornost za red v tovarnah, delavci Vzdrževanja, dežurni delavci temeljnih organizacij, učenci Šolskega centra Iskra — s ciljem, da bi skupaj v okviru objektivnih možnosti uredili dvorišča in okolico naših objektov ter pričeli drugače gledati na skrb za urejeno delovno okolje.

Akcija bo 10. aprila 1982 od 7.30 do 12. Zbor in razvrstitev po delovnih skupinah bo pred savsko vratarnico. Pridite na delo ustrezno oblečeni.

Potrebno je, da ob tej akciji spremenimo našo zavest in se potrudimo, da red tudi ohranimo in pričemo urejevati tudi delovne prostore znotraj objektov, ki so v pretežni meri neurejeni, predvsem skladišča, proizvodne obrate pa tudi pisarniške prostore.

Alojz Boc

BEVKOV VRH — SIVKA — LEDINE

Planinska sekcija DO ISKRA — Kranj bo priredila v soboto, 10. aprila izlet po delu »Loške planinske poti«, ki je hkrati tudi del »Slovenske planinske transverzale«. Kladije — Bevkov vrh — Sivka — Ledine — Vrsnik, izlet pa bomo zaključili v Zireh.

Zbrali se bomo ob 6. zjutraj pred hotelom Creina, od koder nas bo do Kladije prepejal avtobus. Dobrih šest ur bo potrebno, da bomo prehodili navedeno pot, ki sicer ni zahtevna in jo zato priporočamo za spomladansko potepanje. Ker bo po osojnih straneh verjetno še sneg, priporočamo dobro obutev. Vodila bosta J. Šparovec in E. Erzetič. Cena prevoza bo 50 din.

Prijave in vplačila sprejema Volga Pajk (ali Danica Freljih) iz tajništva ERO do srede, 7. aprila.

Še k 8. marcu

Ob 8. marcu, dnevu žena smo mladinci v Zmaju pripravili krajši kulturni program na temo »Ženska v literaturi, ženska pri delu.«. Program smo izvedli v TOZD Specialne baterije v Šentvidu pri Stični in v Ljubljani.

Pripravili smo tudi razstavo ročnih del pod geslom »Naše delavke razstavljajo«. Med prtički, vazami, broškami, tapiserijo, pletenimi izdelki, je še posebno pozornost vzbudila narodna noša iz Srbije. Odzvalo se je veliko delavk, ki so bile navdušene nad takim prikazom njihovih del, ki jih ustvarjajo v svojem prostem času doma.

Drugo leto bomo najbrž imeli še več novih stvaritev na podobni razstavi.

Mirjan Matičič
DO Zmaj

PREJELI SMO PISMO

Pripomba na sestavek KAKO DELAJO MLADI V DO ELEKTROZVEZE, objavljen v 8. številki 27. 2. 1982

Delavski svet DO Elektrozveze, TOZD Telefonski in telegrafski sistemi je na svoji 15. seji 16. 3. 1982 obravnaval šesti odstavek sestavka: Kako delajo mladi v DO Elektrozveze, objavljen v 8. številki glasila ISKRA, 27. 2. 1982 in do njega zavzel naslednje stališče:

DS TOZD TTS je na svoji 2. seji na predlog predsednice KS ZSM DO Elektrozveze Koviške Svilar, sprejel sklep, da soglašajo z udeležbo Darka Kokota na zvezni MDA Posočje '81.

Na 8. seji DS je bilo pri pregledovanju neizvršenih sklepov ugotovljeno, da se Darko Kokot zvezne MDA Posočje 81 ni udeležil, ker je v času MDA imel neodložljivo delo. Miro Vičič, vodja proizvodnje v TOZD TTS mu je predlagal, da si izbere drug termin, za kar pa Darko Kokot ni bil zainteresiran.

DS TOZD TTS meni, da imajo, kljub pomembnosti in potrebnosti, delovne naloge prednost pred mladinskimi delovnimi akcijami.

DS TOZD TTS meni, da se v tem, ko v celoti delovni organizaciji uspejo pridobiti samo enega mladince za udeležbo na MDA, odraža naša neaktivnost pri delu z mladino.

S tovariškimi pozdravi
Predsednik DS TOZD TTS
Silvo Lednik

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana.

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Boris Čerin (Elektrozveze), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleiselman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana, Tržaška c. 15, telefon: 263-825 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVIKA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Ob boleči izgubi
drage mame in stare mame

MARIJE KRIZNAR

se iskreno zahvaljujema sodelavkam in sodelavcem TOZD TEA linija telefonskega aparata, TPP-TKT za cvetje, izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na zadnji poti hčerka Slavka Košir in vnukinja Mirjana Hajdinjak

ČASOPISNE NOVICE

Iz dneva in dan na vseh tribunah, forumih in asociacijah govorimo, da je potrebno investicije zmanjšati in jih postaviti v okvire realnih možnosti. Predvideno je tudi evdentiranje vseh vlaganj in verifikacija vsakega dinarja, vloženega v nove zmogljivosti.

Veliko pozornost je zato povzročila vest, da je delovna organizacija »Avtotransport in servis« v Kočanih (Makedonija) razpisala mednarodno licitacijo za gradnjo in opremo tovarne, ki naj bi proizvajala telefonske aparate, električne števec in elektronske naprave.

Vprašanje je, če je pri treh jugoslovanskih proizvajalcih: EI-NIŠ, Iskra—Ljubljana in Nikola Tesla—Zagreb potrebno povečati proizvodnjo teh aparatov? Kakšne prodajne možnosti na domačem in na tujem tržišču so za novo proizvodnjo? V kolikšni meri bo bodoča tovarna v Kočanih odvisna od uvoza, oz. kako bo svojo proizvodnjo krila z izvozom?

Pomanjkanje telefonskih aparatov in števcov na domačem tržišču namreč ni posledica omejenih proizvodnih zmogljivosti, marveč pomanjkanja reprodukcijskega materiala in pa namera, da industrija kar največ izvozi, vse v skladu s sedanjo gospodarsko politiko. Takšno pomanjkanje je torej samo začasno. S tem se namreč bodoči tovarni v Kočanih ne odpirajo perspektive, niti ne ponujajo rešitve za spremembo proizvodnega programa.

Pomočnik predsednika poslovnega odbora delovne organizacije Nikola Tesla Jožef Papo nam je prek telefona sporočil kratko in jasno, da je o nameri »Avtotransporta« v Kočanih šele bral v Uradnem listu, ki objavlja mednarodne licitacije. Na razpisano licitacijo »Avtotransporta« so se prijavila podjetja iz Japonske in ZDA. Kaj se bodo v Kočanih dogovorili o tem poslu, za zdaj ni nič znanega. Znano pa je le to, da se v »Avtotransportu in servisu« doslej niso pogovarjali z nobenim od treh jugoslovanskih proizvajalcev — beograjski Privredni pregled.

V semiški Iskri vsak dan pripravljajo kosilo tudi za učence semiške celodnevne šole, kajti šolska kuhinja je premajhna in lahko v njej pripravijo le malico. Ker Iskra računa le ceno kupljenih živil, ne pa tudi režijskih stroškov, je kosilo zelo poceni, 26 dinarjev, medtem ko za malico udeležijo učenci 120 do 150 dinarjev na mesec. Vest v Dolenjskem listu z naslovom »Poceni hrana«.

Ljubljansko Delo se je pogovarjalo z dipl. inž. Lovrom Reškom (nekdanjim sodelavcem Iskre-Zmaja), ki vodi sedaj oddelek za ožje naloge posebnih raziskovalnih skupnosti pri Raziskovalni skupnosti Slovenije.

Na vprašanje ali je katera od posebnih raziskovalnih skupnosti posebno uspešna? je Lovro Rešek odgovoril takole:

»Danes je to še težko reči. Bilo bi optimistično, če bi rekli, da je katerakoli od dvanajstih posebnih raziskovalnih skupnosti uresničila te cilje tako, kot si jih je zamislil zakonodajalec. Še manj pa, da se proces podružbljanja raziskovalne dejavnosti in tega, kar je zakon z ustanovitvijo posebnih raziskovalnih skupnosti zelel doseči, ne dogaja in razvija v vsaki posebni raziskovalni skupnosti nekoliko na specifičen način. Celovito oceno bomo lahko dali ob koncu tega srednjeročnega obdobja. Danes lahko ugotavljamo, da so uspešnejše tiste posebne raziskovalne skupnosti, katerih program je raziskovalno in uporabno čimbolj interdisciplinarno zastavljen, npr. mikroelektronika.«

Invalidska delavnica v Skopcih bo zaživela konec leta. Delo ji bo odstopila Iskra v Kostonjavi, vendar bo program lahko izpeljala le ob pomoči sirskega gospodarstva. Gre namreč za zagotavljanje deviz, ki jih potrebuje Iskra za Kostonjavo in za Skopce, dokler TOZD sama ne bo kos izvozu za skupne potrebe obeh kolektivov.

Posavski izvozniki naj bi podprli akcijo in tako pomagali invalidom do zaposlitve. Elektronika je za invalide veliko upanje. Primerna je zaradi tega, ker delo telesno ni naporno. V nekdanji skopiški šoli bodo izdelovali avtomobilske vtičnice. V Kostonjavi so s tovrstno proizvodnjo zapolnjevali občasne praznine, ko jim je manjkalo drugih naročil. Zdaj si bodo namesto tega morali zagotoviti novo delo. V Skopcih bo poleg njihova delovna enota, za katero bo kostonjaviška TOZD opravljala vse komercialne in nekatere druge posle in ji s tem zmanjšala režijske stroške. Enota v Skopcih bo za začetek sprejela 15 do 20 delavcev, od tega 10 invalidov.

Mladi v Iskri—Avtoelektriki iz Šempetra pri Novi Gorici so imeli posvetovanje. Pomenili so se o tekočih problemih, od katerih je najpomembnejši, kako zagotoviti reprodukcijski material za nemoteno proizvodnjo. Dogovorili so se o večji delovni disciplini, večji produktivnosti in racionalnejšem poslovanju. Razprava je tekla tudi o tem, kako pravilno razporediti delavce in zagotoviti delo sedanjim študentom.

Posvet so končali z oceno delovanja osnovnih organizacij ZSMS v preteklem letu. Še vedno se srečujejo s problemom nezainteresiranosti, zato bodo z boljšimi vsebinskimi programi skušali pritegniti mlade k delu osnovnih organizacij. Svoje delo bodo usmerili predvsem k večji vlogi in odgovornosti pri izvajanju stabilizacijskih prizadevanj ter k aktivnejšemu delovanju mladini. Mladina, Ljubljana.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Ponudbe za letovanje '82

Tudi v letošnjem letu imamo za delavce DO ISKRA — INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO za poletno sezono na razpolago širok izbor ponudb vzdolž jadranske obale in na otokih in to v hotelih, bungalovih ali v camp prikolicah.

Prijave za letovanje zbirna služba za družbeni standard, Kotnikova 6, tel.: 312-322 int. 281 ali 319

Ob prijavi oz. najkasneje v 3 dneh se vplača akontacija 1.000,00 din in potrdilo o plačilu dostavi službi za družbeni standard. Razlika do polne cene se plača najkasneje 10 dni pred pričetkom letovanja.

Delavci, ki želijo letovati v campu MIR na Dugem otoku se prijavijo direktno v ISKRA — Kibernetika Kranj DS ATS tel.: (064) 22-221 int. 29-52.

Če delavec odpove letovanje zadnjih 20 dni pred odhodom na letovanje se zadrži 50% akontacija. Če delavec odpove letovanje zadnjih 10 dni pred odhodom na letovanje se zadrži celotno akontacija.

Delavci TOZD Sestavni deli, Naprave za energetiko, Stikalni elementi Dobropole, Releji Makole in DSSZ lahko koristijo popust po planu SSP.

Vse dodatne informacije dobite v službi za družbeni standard, Kotnikova 6, tel.: 312-322 int. 319, 281

CENA ZA DNEVNO OŽRIBO

Kraj	Objekt	pred in posezona julij, avgust	sezona julij, avgust	Opombe
POREČ	hot. 111 INTERNA dvoposteljna soba TWC	386,00	495,00	Otroci do 10. leta inajo popust 30% od 14. leta dalje 10,00 din dnevno
POREČ	hoteli 111-112 dvoposteljna soba stalni tal. WC	315,00	396,00	turistična taksa 6,00 din dnevno
PULA	AVTOCAMP "RINKE" pri Premanturi prikolice sa 5 oseb prikolice sa 4 osebe prikolice sa 3 osebe		300,00 270,00 230,00	možnost kuhanja možnost kuhanja možnost kuhanja
				možno je koristiti polni pension cena 297,50 din po osebi na dan
PULA	AVTOCAMP "RINKE" pri Premanturi		315,00	polni pension hrana v restav. turistična taksa 6,00 din na dan
NOVIGRAD	Depandansa hotela ŽIRONA dvoposteljna soba	250,00	380,00	možno je koristiti dodatno ležišče
ORES	hotel KIPEN dvoposteljna soba TWC	390,00	535,00	možno je koristiti dodatno ležišče
ROVINJ	CAMP "POLARI"	350,00	475,00	polni pension

CENA ZA TIDNEVNO OŽRIBO

Kraj	Objekt	pred in posezona do 25.6. in od 29.8. dalje	sezona 26.6.-28.8.	posebni popusti	opombe
POREČ	vile BELLEVUE 1/2 TWC sa 2 sobi	2.130,00	3.150,00	26.6.-30.6. popust 146,00 din po osebi	
VRDAR	bungalovi ANITA 1/2 TWC	3.500,00	5.075,00	otroci do 10 let inajo popust 30%	
PULA	paviljoni ELATNE SEVIERE 1/2 TWC	2.325,00	3.300,00		
RABAC	hotel St. ANDREA 1/2 TWC	2.405,00	4.110,00		
KRALJEVICA	hoteli UVALA SPOOT 1/2 TWC	2.860,00	4.610,00	odrasli sa 3. let. 10.00 popusta	
OPATIJA	hotel TRIGLAV 1/2 TWC	3.955,00	4.775,00		
MEDULIN	hotel MEDULIN 1/2 TWC	2.775,00	3.945,00		
MEDULIN	depandansa hotela MEDULIN 1/2 TWC	2.200,00	3.220,00		
KRK - NJIVICE	vile FLOKA 1/2 TWC	3.815,00	4.845,00		

Camp prikolice, last TOZD Sestavni deli	predsez.	sezona	možnost kuhanja	prijave za TOZD
MEDULIN (ali Stupice)	120,00	150,00	možnost kuhanja	Sestavni deli zbira
STOJA	120,00	150,00	možnost kuhanja	707. "Rado"
STELLA MARIS UMAG	120,00	150,00	možnost kuhanja	Savka c. 3

Camp prikolice, last TOZD Naprave za energetiko	predsez.	sezona	možnost kuhanja	prijave za TOZD
STOJA (2 prikolice)	120,00	150,00	možnost kuhanja	Naprave zbira tov.
STUPICE (2 prikolice)	120,00	150,00	možnost kuhanja	707. "Rado"
Prikolice v zakupu				320-441, int. 347
RINKE PRI PREMANTURI (samo v avgustu)		315,00	polni pension hrana v restav.	Savka c. 3
NOVIGRAD depandansa hotela ŽIRONA 1/2	250,00	380,00	polni pension	

Camp prikolice, last TOZD Releji Makole	predsez.	sezona	možnost kuhanja	prijave za TOZD
LANTERNA PRI POREČU	120,00	150,00	možnost kuhanja	zbira tov. PIŠEK
MEDVEJA	120,00	150,00	možnost kuhanja	MATIJA

Camp prikolice, last STIKALNIH ELEMENTOV DOBROPOLJE	predsez.	sezona	možnost kuhanja	prijave za TOZD
LANTERNA PRI POREČU	120,00	150,00	možnost kuhanja	Stikalni elementi zbira
KRK ALI KRIVENICA (2 prikolice)	120,00	150,00	možnost kuhanja	tov. TOZD MARIJA

CAMP Prikolice, last DSSZ	predsez.	sezona	možnost kuhanja	prijave za DSSZ
STUPICE	120,00	150,00	možnost kuhanja	zbira družbeni standard, Kotnikova 6